

BERNARD LIEVEGOED

ESZMÉLÉS AZ
ALAPKÖRE

BESINNUNG AUF DEN
GRUNDSTEIN

BERNARD LIEVEGOED

AZ ALAPKŐRE ESZMÉLÉS

BESINNUNG AUF DEN GRUNDSTEIN

(1. kiadás: 1987, 2. kiadás: 1993.)

A XX. század elején Rudolf Steiner megalapította az Antropozófiát. Úgy vezette be, mint egy filozófiát, mint egy megismerési utat a gondolkodásban és ennek következményeként a művészeti, vallási megújulásnak szolgált alapul, valamint vezető impulzusa lett a szociális viszonylatoknak és magába foglalta a szociális szervezet hármastagozódásának a kezdeményeit. Hogy csak egy példát említsünk: ez az impulzus behatolt a pedagógiába, a gyógyászat és a mezőgazdaság területére is.

Ennek a hármastagozásnak a lezárásaként – amely 1902-1909-ig, 1910-1916-ig és 1917-1923-ig tartott, és mindig kb. hét évet ölelt fel – jött létre az 1923-1924 év fordulóján a Dornachban tartott Karácsonyi ülés, melynek lényegét a fentiek alkották. Ez alatt az ülés alatt alakították újjá az Antropozófiai Társaságot Általános Antropozófiai Társaság néven és itt alapították meg a Szellemtudományi Szabad Főiskolát is, mely modern formája azoknak az ősi misztérium-iskoláknak, melyek korábban más alakban jelentek meg.

Ennek az Általános Társaságnak és a Szabad Szellemi Főiskolának Alapkövéül Rudolf Steiner egy verses szöveget alkotott, melyet azok szívébe helyezett, akik ezzel a Társasággal, vagy a Főiskolával össze akarták kötni magukat. Ez az un. *SPRUCH*, vagy más néven *Alapkömeditáció* – sokszor csak *Alapkönek* nevezik – a témája a további fejtegetéseknek.

Manapság, amikor a XX. század végéhez közeledünk és egy, a kultúránkat alapjaiban megrengető szellemi harc közepén tartunk, ez az Alapkö aktuálisabb, mint valaha. Ebben a szellemi harcban megélhetjük a materializmus csúcspontját, amelyet tulajdonképpen már túlélt, valamint egy ébredő szellemiséget, amely formájában már a jövő felé mutat.

Az embernek az a benyomása, hogy ennek a századnak a kezdetén Rudolf Steinerrel együtt sok jelentős individualitás érkezett le a Földre, hogy az Antropozófia születésénél bábáskodjon. Rudolf Steiner halála után megélhetjük azt, amint az ellenerők megkísérelték a fiatal Antropozófiát megsemmisíteni. Belülről ellentétek, feszültségek és véleménykülönbségek próbálták meg szétrombolni, kívülről pedig a nemzeti szocialista rezsim fenyegette. 1945 után úgy tűnt, hogy az általános kulturális élet megint megnyílik a szellem számára. Nagyon sok embert töltött el az a komoly akarat, hogy egy "jobb világ" felépítésében segítsen. Sajnos a gazdasági csoda bővülésében nagyon hamar megerősödtek annak a törekvésnek a jelei, hogy egyre többet birtokoljunk és a létezés minősége emellett mindinkább háttérbe szorult.

Erre a fejleményre a heves reakció nem sokáig váratott magára. Az évszázad harmadik harmadában megélhetjük azt a lázadást, amely a század közepén már megszületett és egy jövőbeni elképzelt világért küzdött. A korábban szellemi célokért létesült mozgalom azonban (Párizsban az emberek *Imagination au pouvoir*-ről beszéltek) nagyon gyorsan egy un. politikai új-marxizmusba torkollott, annak mindenféle nihilista vonásával együtt. Nagyon sokan a hagyományt, a túlhaladott dolgokat és a poros tradíciókat el akarták vetni, hogy ezután egy új világot teremtsenek, amely a tökéletes egyenlőség elvén alapul. Ennek a mozgalomnak legnagyobb része ma már csődbe jutott.

A 70-es évektől kezdődően több személy és csoport egyre erősödő törekvését lehet észlelni, hogy a rendkívül egyoldalú materializmust valamilyen módon túlhaladják. Anyagfelé orientált világunkban és a jelen korszakban megmutatkozik az is, hogy sokan keresik az utat a szellem felé. Ez reményeket ébreszthet azon harc vonatkozásban, amely azok ellen az erők ellen folyik, akik a materializmust leírták ugyan, de most ők akarnak mindent meghatározó erővel irányítani.

Mindenekelőtt még a Karácsonyi ülés során az 1923-24 év fordulóján Rudolf Steiner nyomatékosan utalt arra, hogy milyen erős lesz ez a szellemi harc a jövőben, különösen ami az évszázad végét illeti. Ebben az összefüggésben elmondta azt, hogy sok ember, akik már a természetfölötti, un. Michael-iskolában megfelelő előkészületeket tettek – erről majd a későbbiekben részletesebben beszélek – elhatározták, hogy testet öltenek a század végén, hogy részt vehessenek ebben a materializmus elleni harcban. Számukra rendkívül fontos, hogy az Alapkövet, mint utat és inspirációs forrást, alaposan megismerjék és ez szükséges lesz tevékenységükhöz. Mindenki, aki ezen az úton halad, személyes útként kell, hogy megélje, melyet tapogatózva kell keresnie. Ha az elkövetkezőkben egy lehetséges személyes utat írunk is le, ez semmiképpen sem jelenti azt, hogy mindenkinek egy és ugyanolyan módon kell haladnia. Szemléleti módunk szolgáljon segítségül, tárjon föl olyan dolgokat, melynek alapján mindenki felfedezheti a saját egyéni útját.

Az 50-es években William Zeylmans van Emmichoven a "Grundstein"-ről szóló könyvében ír erről. A szerző itt szeretné megköszönni ezt a könyvet és azt a sok-sok beszélgetést, amit ebben a témában Zeylman-sal folytathatott. Ha ez a könyv egy más hozzáférési utat is keres az Alapköhöz,

az olvasó valószínűleg akkor megállapíthatja majd, hogy alapjaiban semmilyen vonatkozásban sem áll ellentétben a Zexlmans-féle megközelítéssel.

Jelen könyvnek két fő része van. Az első, rövidebb részben megpróbálom felvázolni azt a történeti keretet, amely szükséges ahhoz, hogy mélyebb megértésre tegyünk szert az Alapkőletétel vonatkozásában. A második rész tulajdonképpen magával az Alapkővel foglalkozik, ezt állítja a középpontba. Ezeknek a fejezeteknek az a feladata, hogy kicsit közelebbről és különböző oldalról világítsa meg az Alapkövet. Szemléletünk töredékes jellegű. Elsősorban azt szeretnénk, ha ez a könyv felrázná az embereket és felélesztené saját belső aktivitásukat, intenzívebbé tenné azt, abban a vonatkozásban, hogy miként foglalkozzanak az Alapkővel. Ez a könyv azoknak az embereknek szól, akik az Antropozófiát bizonyos mértékig már ismerik és feltétlenül szükséges legalább nagy vonalakban ismerni azokat az anyagokat, amelyek Rudolf Steiner 1924-ben tartott karma-előadásai kapcsán jelentek meg.

Bernard Lievegoed

I. rész TÖRTÉNELMI HÁTTÉR Nézőpontok az Alapkő megközelítéséhez

Az Alapkő meditáció mantráihoz, amelyet Rudolf Steiner az Általános Antropozófiai Társaság alapításakor a Karácsonyi ülés során 1923-24-ben elmondott, különböző nézőpontokból közelíthetünk. A leginkább leszűkített perspektíva az, hogy ha úgy szemléljük az Alapkövet, mintha csak azokra vonatkozna, akik akkoriban az Antropozófiai Társaság egyes csoportjainak képviselőiként, főként európai országok küldötteiként, vagy kis, korlátozott csoportok képviselőiként voltak jelen. Ez az egyik szemlélet. Természetesen tény, hogy ezek az emberek voltak az elsők, akik az ott elhangzott formában az Alapkövet a szívükbe felfoghatták, belefoglalhatták és megőrizhették azt. A külső világ számára ez az esemény jelentéktelenül múlt el, mint ahogy az általában a nagy jelentőséggel bíró, döntő szellemi események esetében leggyakrabban előfordul. Egy ilyen esemény általában mindig szűk, az erre felkészített emberek körében szokott lezajlani és csak később, amikor már a tények ismertek és visszatekintenek rá, akkor kezd megvilágosodni ezeknek az Emberiség egészére vonatkozó jelentősége és ekkor lehet ezt felismerni.

A másik nézőpont talán azzal a kérdéssel világítható meg, hogy ezeknek az embereknek – akik annak idején először fogadhatták be magukba az Alapkő deklarációját, először volt lehetőségük arra, hogy átéljék és felfogják annak jelentőségét – milyen karmikus előkészületeken kellett átmenniük? Ez a kérdés általánosságban megfogalmazva így hangzik: *Milyen előkészületeken kell átmennie egy bizonyos embercsoportnak ahhoz, hogy egy meghatározott inkarmációban készen álljon egy fontos feladat betöltésére?* Ebből a nézőpontból az Alapkő az Emberiség szellemi fejlődése szempontjából mérföldkőnek tűnik, mégpedig olyan mérföldkőnek, amit különböző szellemi áramlatok és az ezeket reprezentáló bizonyos embercsoportok inkarmációkon keresztül fognak majd hordozni. Ez az összefüggés talán rávilágít Rudolf Steiner azon szavaira, melyeket a Goetheanumban 1916. szeptember 25-én tartott előadásában mondott: *„A szellemi élet nem írható ki, a szellemi élet él és halad előre”*. Rudolf Steiner ezzel az összefüggéssel utalni akart arra a hatásra, amit a templomos rend az 1119 és 1314 közötti időszakban kifejtett. Még a legkegyetlenebb erőszakos kiirtási kísérletnek sem sikerült a rend szellemi hatását csökkenteni, illetve megsemmisíteni és az egyes személyiségek szellemi hatása sem múlt el. Rudolf Steiner előadásában a fentieket a következő idézet támasztja alá:

„Az, ami a templomos lovagokban élt és hatott, nem írható ki. A templomosok kozmikus tudása az inspirációja mind a mai napig adott.” Itt példát kaphattunk arra, hogy milyen hatékony tud lenni egy kis csoport, aktív emberek csoportja a szellemi világban, akkor, amikor tevékenységét egy jövőbeni korszak kulturális fejlődésének előmozdítására irányítja.

Egy még távolabbi horizont nyílik meg előttünk akkor, ha nem csak azt tartjuk szem előtt, amit kisebb karmikus csoportok feladatául nyilvánít meg a történelem, hanem a nagy Emberiség-fejlődést hosszabb kultúr-korszakokon keresztül ható áramlatokat is. Ezek kapcsán, illetve ezek mozgásában próbáljuk az Alapkőletétel eseményét megérteni és próbáljuk azt az áramlatokba belehelyezni. A könyv korlátozott keretei miatt ezt csak vázlatosan tudjuk megtenni. A következő fejezetek kísérletet tesznek arra, hogy bizonyos összefüggésekre utaljunk és felkeltsük az érdeklődést az önálló további keresés és tanulmányozás számára. A nézőpont, vagy módszer kiválasztása szükségszerűen személyes kell, hogy legyen, de talán kiegészíthető azokkal a dolgokkal, amelyeket az adott témában mások már leírtak, vagy elmondtak.

Kezdetnek talán egy-két olyan nézőpontra szeretnénk rávilágítani, amely a karmikus áramlatokban zajló, látszólag össze nem függő eseményeket jeleníti meg, melyek magasabb értelemben összefüggnek és együttesen mégiscsak az Emberiség fejlődésének nagyobb fordulópontjait készítették elő.

Az 1923-24-es Dornach-i Karácsonyi ülés eseménye az, amely az Általános, vagyis a minden ember számára hozzáférhető Antropozófiai Társaság megalakításában csúcspontot képez, mely abban az időszakban történt, amikor Michael Arkangyal, mint Időszellem uralkodik a Földön. Az egymás után következő hét Időszellem sorrendjében – akik Arkangyali rangban vannak és mint az egyes planéták régensei körülbelül 354 éves ciklusokban egymást váltva a kulturális fejlődés során vezető és specifikus szerepet töltenek be uralkodási idejük alatt, Michael korszaka, mint a Nap Arkangyalának a korszaka, mindig is különleges periódust jelentett az Emberiség történetében. Az a szellemi élet, amely korábban létszámában és földrajzilag is szűk területre korlátozódott és itt

készülődött, a mostani Michael-i időszakban egy ún. Szellemi kozmopolitizmus-szerű impulzus hatására a világ nagy területére terjedt ki.

A legutolsó, Krisztus előtti Michael időszakban – mely Arisztotelész és Nagy Sándor által fémjelzett görög kultúra virágzásának idejére esett – ez az impulzus az akkor ismert világ jó részére kiterjedt. A hellenizmust, mint későbbi kultúrák szellemi alapját ekkor fektették le és hatása mind a mai napig tart.

Az ezt követő kulturális időszakban a mély és sötét Szaturnusz-erők uralkodtak, melyeket az akkori Időszellem és Arkangyal, Oriphiel irányított. A Szaturnusz-erő és Oriphiel is a halál és a feltámadás szelleme. Ő rendezte és festette meg azt a hangulati hátteret, amelyre a Golgota Misztériumához szükség volt. Az őskeresztények egy kis csoportja élhette ezt át, ott közvetlenül.

Ezután következett Anael, a Vénusz Arkangyalának a korszaka, majd Zachariél, a Jupiter Arkangyalé és körülbelül a 817-es év környékén ez az utolsó időszak is lezárult.

Mindaz, ami a krisztusi hatásra a belső szeretettől az éles ésszel történő gondolatalkotásig lezajlott ezekben az évszázadokban, az itt öltött jelleget és abban nyilvánult meg, hogy Európa népcsoportjai érzelmileg szívükbe fogadták Krisztust. Más oldalról kialakult egy éles eszű, tiszta logikával bíró teológia is, mely a keresztény rendeken keresztül kezdte el uralni a vallást.

A 817 és 117-90 közötti időszakban a Merkúr Arkangyala, Rafael vette át a szerepet. A Rafaeli időszak az öt követő Michael-i időszakot illetően mindig különös jelentőséggel bírt. A legutolsó Rafaeli időszakban kialakult egy nagyon intenzív szellemi élet. Az Emberiség negatív Sorserőinek kiegyensúlyozására és gyógyítására, valamint a kultúra fellendítésére törekvő erős impulzus jött ekkor létre. Már a korszak kezdetén kialakult a Grál misztérium. Mint Parzifal-i történet, a IX. században zajlik le, de tulajdonképpen csak a Rafaeli időszak végén, a XII. században, a Grál regényeken keresztül jut el (Wolfram von Eschenbach és Chrestien de Troyes) az akkori Emberiség tudatáig.

A Grál elbeszélések hatalmas körében a Parzifal dráma mutatja meg a gyógyulás útját. Amfortas Grál király gyógyulásának lehetőségét, aki bűnbeesett, emiatt megbetegedett és aki itt az egész Emberiséget képviseli. Ez a dráma mutatja be nekünk azt a fejlődési utat, amely végső soron a képességnek az elnyeréséhez vezet, hogy egy emberen, akinek a karmája rendezetlen, hogyan lehet segíteni. Parzifal hosszú és fáradságos útja végül is elvezet ahhoz a kérdéshez, amely az átlagemberhez szól:

“Bátyám, mi az, ami zavar Titeket? – szó szerinti értelmezésben – mi az, ami benned rendezetlen?” Egy kérdés, amely egy olyan ember szívéből született, aki maga is szenved. Mi itt most csak erre a kijelentésre szeretnénk korlátozni a továbbiakat, noha a Grálról még nagyon sok mindent lehetne mondani.

A Rafaeli időszak egy másik nagy impulzusa az, melynek létrejötte és működése mögött a *Chartres-i iskola* rejlik. Azé az iskoláé, melynek egyik nagy alkotása a katedrális. Építészete még ma is mély nyomokat hagy a látogatókban. A Chartres-i nagy tanítók, akik belső meggyőződésüket illetően platonikusok voltak, azt tekintették elsődleges feladatuknak, hogy egy platonikus jelleggel átítatott keresztény filozófiát hozzanak létre és lerakják egy olyan egyetem alapjait, mely példaképpül szolgálhat a későbbi századokban. Bizonyos vonatkozásban itt jött létre az első és mindeddig utolsó olyan egyetem, amely a hét szabad művészet teljességét megvalósította. Chartres virágzásának idején – amely kb. az 1000-es évekre (1000 és 1205 közé) esik – hatott ez az impulzus. Ez az utóbbi év volt Alanus ab Insulis halálának éve is.

A harmadik fontos szellemi impulzus a *templomos rend* alapításakor ölt testet a Földön 1119-ben és kezdete már az első keresztes háború idejére tehető. 1314-ig a templomos rend az akkori Európában elterjedt és két évszázadon keresztül fejtette ki csodálatos hatását. Egy új gazdasági kultúra alapjait fektették le, mely az önzetlenségre épült és lerakták egy olyan szociális struktúra alapjait is, melynek az igazi testvériség volt a mozgatórugója. Ez csak úgy jöhet létre, hogyha az akarati életet majdnem teljes egészében áthatja az áldozati erő. Amikor a Rafaeli időszak az ő merkúri gyógyerőivel az 1200-as évek végén befejeződött, akkor ez a három karmikus csoport már lehozta mindahhoz az adalékot, amelynek később, a következő Michael-i korszakban kell majd kibontakoznia.

Az első a *Grál* csoport tevékenysége, akik a szív keresztényiesítését tűzték ki célul. Szimbóluma a kehely, amit Krisztus rózsaszín vére tölt meg, amely a vér erőit a *Szellem-Én* metamorfózison átment erejeként fogadja magába. Majd *Chartres*, ahol az egyházi kereszténység dogmatikus gondolkodását az *Élet-Szellem* erői által áthatott ragyogó gondolkodássá változtatták. Végül a *templomos* lovagok rakták le egy távoli jövőben lehetséges *Szellem-ember* kultúrájának magját és alapját.

A Rafaeli időszakot egy marsi időszak követte, ahol az uralkodó Időszellem Samael volt. Sok minden, ami a belső szellemi életben a Rafaeli időszak során összefüggött, itt elveszett a fizikai világ számára. Természetesen a rejtett szellemi világban tovább folyt ez a munkálkodás. A rafaeli időszak nagy szellemiségei továbbfejlődtek és előkészítették, megteremtették újbóli leérkezésük lehetőségét a következő Michael-i idősakra. A Földön eközben szellemi sötétség uralkodott, háborúk dúltak és pestisjárványok dühöngtek. A XIII. század közepére Európa lakossága egyharmadára csökkent és maguk a nagy beavatottak is azt tapasztalhatták, hogy egy rövid ideig nem volt semmiféle lehetőségük arra, hogy kapcsolatot teremtsenek a Földről a szellemi világgal. A XIII. század közepén csak az olyan rendkívül fejlett individualitások tudtak a szellemi világgal kapcsolatot tartani, mint amilyen a sugárzó személyiségű nagy dominikánus és arisztotelianus, Aquinói Szent Tamás volt. Noha Aquinói Szent Tamás nomanilizmusa filozófiai szempontból túlhaladottá vált, az elkövetkezendő évszázadokban mind erőteljesebben és erőteljesebben hatott, hála egyes Időszellemek támogatásának, akik a metarializmusnak, mint legitim világszemléletnek teret adtak: a marsi erővel rendelkező Samael volt az, aki a materializmust szellemileg inspirálta.

Ahogy ezt már leírtuk, a marsi idősakban csak a legerősebb szellemek tudtak szellemi és lelki tevékenységet folytatni. A nyilvánosság számára ebből csak nagyon kevés volt észrevehető. Hasonlóan, mint ahogy a Grál misztérium a Rafaeli idősakban rejtve működött, így az a szellemi irányzat, amely ebben az idősakban szintén a belső szívbeli erők fejlesztését tűzte ki célul, ugyancsak teljesen rejtve kellett, hogy maradjon. A XIII. század közepén, amikor a legdurvább szellemi sötétség uralkodott, elkezdte működését a Rózsakeresztes irányzat és a XV. században mind erőteljesebben lépett a nyilvánosság fényébe. Az az írás, amely Christian Rosenkreutz szellemi mennyegzőjét írja le, anno 1459-ben, markánsan jelzi ezt a történelmi pillanatot.

A marsi időszak 1525-ben telt le. Ezt a Gábrieli uralkodás követte, az az időszak, ahol a Hold-erők az öröklési erőkkel összekapcsolódva nagyon intenzíven tudtak megnyilvánulni. Ebben az idősakban érte el a Rózsakeresztes irányzat működésének a csúcspontját. Leginkább a kulisszák mögött, a gazdasági élet, a művészi élet és a tudományos élet területén fejtették ki tevékenységüket. Ezt a tevékenységet nagy mértékben elősegítette az inspirálta Christian Rosenkreutz.

1879 az az év, amikor a Gabrieli idősak is elmúlik, ekkor Michael számára lehetővé válik az, hogy a Nap szférában már régóta előkészített vezetést átvegye. Ellentétben azzal a hatással, amit legutolsó kormányzása idején – a Krisztus előtti idősakban – kifejtett, amikor is az őt szolgáló emberek keresztül aktívan hatott és ezeket közvetlenül inspirálta, Michael most visszahúzódik, és elvárja azt, hogy a Nap-impulzus hatására az emberek a földről valamint nyújtsanak feléje. Ahol az emberek az Ő szellemi korszakában belső lelkesedéstől áthatva személyes karmájukat egy személyek feletti szellemi ideál szolgálatába akarják állítani, ott tud Michael a személyek felett aktivitás hatására a Földön tevékenykedni.

Azok az individualitások, akik a Rafaeli idősakban és a kezdődő Samaeli idősakban kozmikus útjukat a halál és az újjászületés között befejezték, készek voltak arra, hogy a most meginduló Michael-i idősakban a Földi útjukat megkezdjék. Ezt annak érdekében tették, hogy művüket a halál és az újjászületés közötti idősakban szerzett tapasztalataikkal gazdagítva folytassák és fejlesszék. Ezek a szellemek már itt találták a Rózsakeresztesek tevékenységének gyümölcseit, akik a közben eltelt idősakban ténykedtek a Földön és megkísérelték – mint ahogy az eredetileg is szándékukban állt – vezetni a harcot a materializmus ellen. Erre a következő fejezetben vissza fogunk majd térni. Még mielőtt ezt megtennénk, utalnunk kell azonban egy még nagyobb fejlődési ívre, ha az Alapkőletétel szempontjából akarjuk áttekinteni és megvilágítani az Emberiség egészének dimenzióit.

1899 az az év, amikor a Kali Yuga 5000 sötét éve letelik a Földön. Az ősi indiai tradíció korszakok sorozatáról beszél, melyek alatt az Emberiség lépésről lépésre, mind mélyebbre és mélyebbre süllyed a földi inkarnációba. Az aranykor az, amelyben az Emberiség még teljes egészében az isteni világban élt, ez lassan elmúlt és az ezüst, majd az azt követő korszakok alatt elérkezett fejlődésében az i. e. 3101-es évhez. Ekkorra már olyan mértékű volt az előrehaladás, hogy az ember egy életciklus alatt teljesen össze tudta magát kapcsolni a földi léttel. Itt kezdődött el tulajdonképpen a sötét időszak, a Kali Yuga korszaka, amelynek során az Emberiség egy mindinkább erősödő kötést épített ki az anyaggal, és melynek végére elvesztette a szellemi valóságra való emlékezés majd minden képességét is. Csak ennek az idősaknak a lezajlása után vált lehetővé, hogy ismét új szellemi megnyilatkozások kereséséhez elegendő szellemi erővel rendelkeztek. A Kali Yuga kezdete előtt az akkori Indiában egy nagyon fontos esemény zajlott le,

amelyet a *Maha-bharata*, az indiai központi népi eposz ír le. Ennek az eposznak a csúcspontja a Bhagavad-Gita, ahol megjelenik *Khrisna*, mint Arjuna kocsihajtója és kinyilvánítja tanításait.

Az egész Maha bharata két egymással rokonságban álló család harcáról szól: a Kurawakéről, akik a régi idők értelmében vett csoportlények, és egy bizonyos szellemi kapcsolattal és tisztánlátással rendelkeznek. Ezekkel áll szemben 5 fiútestvér, a Pandavák, akikben már nagyon erősen individualizálódott a személyiség, és a személyes. Én irányítása alatt élnek és cselekszenek. Ők már az eljövendő Emberiség képviselői. Vezetőjük Arjuna, egy Nyilas, akinek az Én-ereje annyira fejlett, hogy sohasem téveszti el a célt.

A Bhagavad-Gita nem sokkal a két csoport döntő harca előtti időszakban játszódik. Rudolf Steiner a Bhavagad-Gita-nak két teljes előadás ciklust szentelt (a 142. És a 146.-t) Itt fedi fel azt a tényt, hogy az a lény, akit az indiaiak Krishnának neveztek, ugyanaz az individualitás, akit a későbbi időkban, amikor megtestesült a Földön, Nátháni Jézus-gyermekeként látunk viszont. Itt, ez az angyalszerű emberi lény sok olyan cselekedetet hajtott végre, amely az Emberiség üdvét szolgálta. Ez alatt a harc* alatt Arjuna kinyilvánítja és megjeleníti az igazi jogát, mint egy olyan fejlődési utat, amely vezetővé kell, hogy váljon az Emberiség számára a sötét időkön keresztül. Ez a középpont útja, az egyoldalúság elkerülése, ahol nincs túl sok, túl mély, túl kevés, túl magas. Ez egy út, amely a tiszta, ártatlan erők irányítása alatt működik. Ezek hordozója Krishna, vagyis a Nátháni Jézus Lény. Ettől függetlenül, az igazi jóga nem távolíthatja el gyakorlóját a földi élettől. Arjunának egyik oldalról jogivá kell válnia, a másik oldalról azonban kötelező számára, hogy a mindennapi társadalmi életben is részt vegyen és azt ne hanyagolja el.

A Bhagavad-Gita egy utolsó nagy megnyilvánulás a Kali Yuga sötét korszakának kezdete előtt. Ilyen és hasonló megnyilvánulásokra csak a sötét Kali Yug korszak letelte után vált ismét lehetőség. A Kali Yuga kezdetével átlépte az Emberiség azt a küszöböt, amely a szellemi életből a földi életbe vezetett. Most, a Kali Yuga végeztével visszafelé haladtában az Emberiség ismét átlépi a küszöböt, amely a materializmusból egy új szellemi életbe vezet.

Az 1899-es évben azonnal egy új szellemi megnyilatkozás, az Antropozófia lépett a színre. Az, amit a sötét korszak beköszönté előtt közvetlen lejátszódott és azt, ami a korszak után játszódott le, úgy tekintjük, mint egy nagy ív kezdete és végpontja. Az Alapkő, melyet az emberek szívébe helyeztek, Krishna felhívásának – aki akkoriban már leírta a "középpont útját", a Krisztus utáni, átalakított változata:

*Hogy jó legyen,
Amit mi
Szívünk szerint megteremtünk,
Amit mi
Elménkben tudatos akarattal megvalósítunk.*

* Ezt a nagy csatát a Bhagavad-Gita-ban leírt egyik égi konstelláció alapján körülbelül Krisztus születése előtt 3154-re teszik. Ezért Arjuna, a kocsihajtó – aki Krishna megtestesülése – ez után hal meg, halála az i.e. 3102-es évre tehető.

Az érzékfeletti Michaeli iskola és a Rózsakeresztes áramlat

Rudolf Steiner karma előadásaiából, melyeket 1923-ban és különösen azokból az előadásokból, melyeket 1924 július-augusztusban tartott, képet alkothatunk azokról a karmikus csoportokról, amelyek előkészítették azt a feladatot, hogy a sötét korszak végére a szellemi impulzus áttörhessen és tartalmat nyerhessen. Az előadás-sorozat tartalmának az ismerete előfeltétele az itt következő mondandónak és következtetéseknek. Ami ott az előadás-sorozatban elhangzott, arra csak összefoglalóan, tényekre történő utalásként tudunk ebben a fejezetben kitérni.

Rudolf Steiner a Rafael és a Michael korszakoknak különböző belső összefüggéseit világítja meg. Ezekre egyéb vonatkozásokban már máshol is rávilágított, illetve utalt. Például az 1923-ban "Arkangyalok hatásáról az év körforgásában" címen és "Az év körforgásának átélése négy kozmikus imagináció formájában" címen tartott előadásokban ezek már így is jelentek meg. Az imaginációkban leginkább, mint lényiségi jegyek, a Michaeli és a Rafaeli vonások helyeződtek előtérbe. Az utolsó előadás arról szólt, hogy ez a kettő hogy hat egymásra. Ősszel, amikor Michael felülről hat lefelé, Rafael alulról, a Földön keresztül hat az ellenkező irányba. Az a titok, mely Michael és Rafael között létezik, a Nap és a Merkúr közötti, a szív és a tudó közötti, mint a Nap és a Merkúr

szerv közötti titok. Ez képezi az alapját az Alapkő szöveg legmélyebb értelmének oly módon, ahogy ezt Rudolf Steiner a Karácsonyi ülés alatt elmondta.

Ennek az összhangnak a titkát megtaláljuk abban az antagonizmusban is, amely a Michaeli és Rafaeli időszak kapcsolatában rejlik. A Rafaeli időszak három nagy impulzusa a következő volt: a Grál áramlat, a Chartres-i iskola és a templomos rend megjelenése és működése. Ezek mellett a fő áramlatok mellett, sok kisebb csoport is létezett, melyek egy lelki János-kereszténységet kutattak és afelé törekedtek. A katolikus egyház az összes csoportot eretneknek nyilvánította, az inkvizíció üldözte őket és oly módon törtek a megsemmisítésükre, ahogy azt a templomos renddel is tették. Ez a sors volt az osztályrészük. A Rafaeli időszak olyankorszak volt, melynek szellemi klímájában sok kereső lélek inkarnálódott. Mindannyian átmentek a halál kapuján, megtették útjukat a planéták szféráján keresztül, mint ahogy ezt az Antropozófiai Társaság megalapításakor Hollandiában Rudolf Steiner 1923 novemberében elmondta. A Mars időszak betörésekor érkeztek meg, őket követte az Arisztotelész-i Iskola, Aquinói Szent Tamás, majd végül a templomosok.

Amikor személyes karmájukat a Hold, a Merkúr és a Vénusz szférájában letették, lelkül elérte a Nap-szférát, ahol sok időt töltöttek azért, hogy megnyissák magukat az Emberiség egészét érintő problémák számára. Ezek a lelkek a Nap-szférát a XV-XVI. század során érték el. Itt gyűjtötte Michael maga köré azokat, akik a különböző irányzatokon belül intenzíven egy szellemi kereszténységet kerestek. Egy láthatatlan, érzékfeletti iskolába gyűjtötte őket össze, ahol inspiratív módon – itt egy bizonyos fajta szellemi beszédről van szó – iskolázta őket. A különböző áramlatokból hatottak a nagy vezető személyiségek, akikről korábban is beszéltünk és segítettek ennek az iskolának a működésében. Elsősorban *Alanus ab Insulis*-ről és a Chartres-i mesterekről beszélhetünk itt, valamint *Aquinói Szent Tamás*-ról, *Jacques de Molay*-ról, a templomosok nagymesteréről és még sok más nagy személyiségről. Ez az érzékfeletti iskolázás mindig kétoldalú volt, adásból és befogadásból áll. A fő feladata az volt, hogy keresztényesítse az összes korábbi misztériumbölcsességet, azért, hogy azok a Kali Yuga, a sötét korszak elmúlásával az emberek számára új formát öltve ismét hozzáférhetővé váljanak.

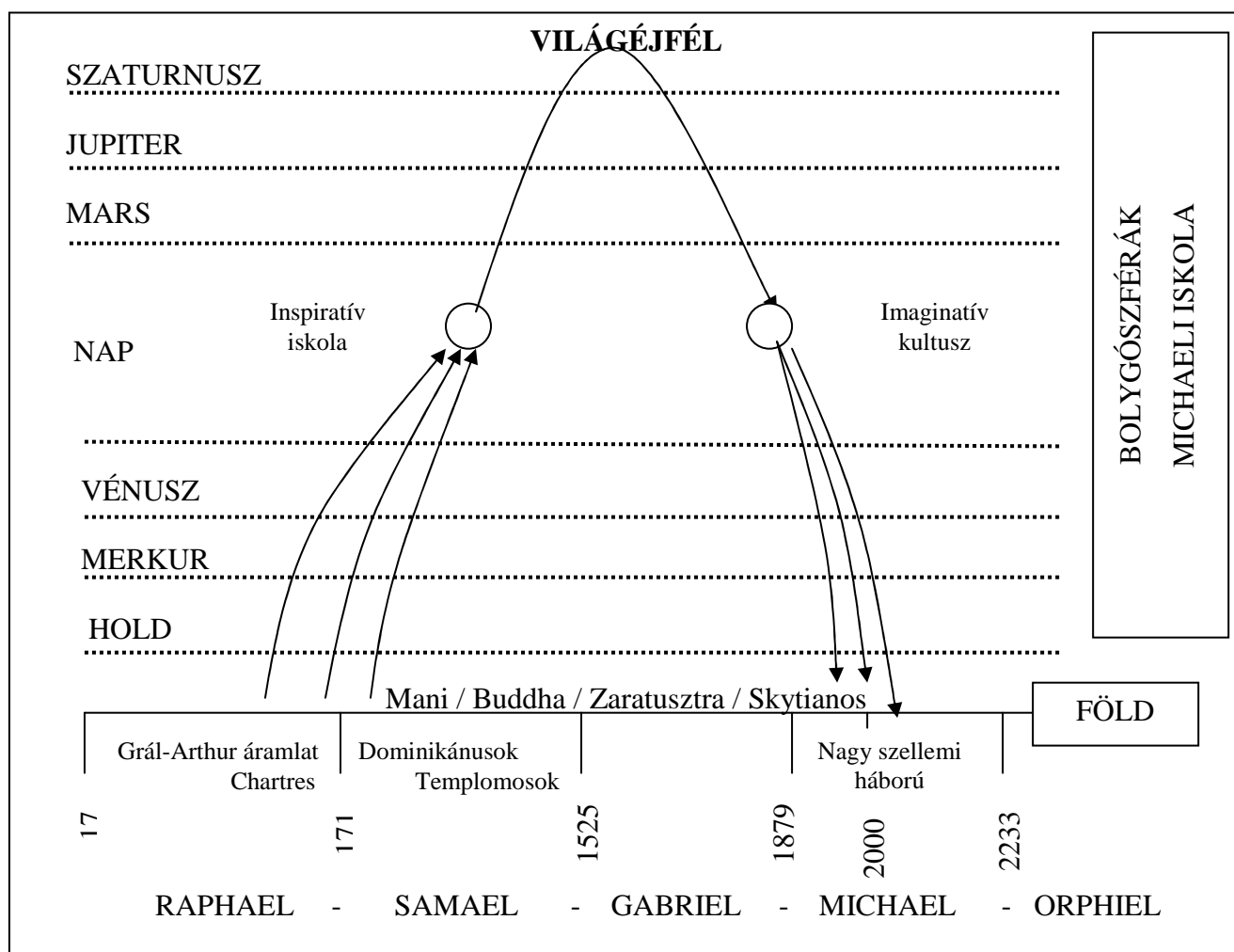
Egy, az érzékfeletti világban hosszú időszak alatti intenzív együttműködés után ezek az individualitások a már említett megfelelő kapcsolódásokat feloldva, egyedül folytatták az útjukat a Nap feletti planéta szférák felé (Mars, Jupiter és Szaturnusz), hogy végül elérjenek a világéjféhez, a régi és az új inkarnáció közötti idő közepéhez. A megfelelő impulzusok hatására innen indultak el az újabb inkarnációba, itt ért véget a kitárulkozás folyamata és újra kezdetét vette a besűrűsödés. Újból következett a Szaturnusz, a Jupiter és a Mars szféra, melyeken áthaladva az emlékezés, a gondolati és a beszéd erőt fejlesztették ki önmagukban, úgy, ahogy az új inkarnációhoz erre szükség volt. A lefelé tartó lelkek ismét bekerültek a Nap-szférába és találkoztak az elkövetkező inkarnációban velük majdan kapcsolódó lelkekkel és együtt egy hatalmas társadalmi folyamat részletein kezdtek el dolgozni, egy közös *jövőbeni karmán*. A karma sohasem csak az egyes embereket érinti, mindig egy társadalmi-szociális áramlat, amely az emberek közötti viszonylatokban realizálódik. Ezt már a Nap-szférabeli tartózkodás alatt átérték a lelkek és azzal indultak tovább, hogy majd a földi besűrűsödött inkarnációs feltételek ellenállásával szemben is megvalósítják.

Így töltötték idejüket másodszor is a Nap szférában azok a lelkek, akik az első időszakban az inspiratív Michael-i iskolát elvégezték. Michael ismét összegyűjtötte a lelkeket egy érzékfeletti iskolába, ahol az első Michael-i iskola tartalmát egy " kozmikus kultuszon " belüli hatalmas imaginatív képekbe fogta össze. Ezek a képek hatalmas erővel, mélyen rögződtek be a lelkekbe, mikor azok a további lefelé jövetelük kapcsán a Nap-szférát elhagyva, újra egyedi lelkekké váltak, annak érdekében, hogy saját karmájukat megfelelő erővé alakítsák át, olyanra, amely felépíti a testüket és individuális személyiségjegyekkel ellátott formát kölcsönöz majd neki. Mialatt az alászállás folytatódott a Nap alatti planétaszférákban, a Vénuszon és a Merkúron keresztül a Michael-i iskola imaginatív képei beleszálltak azokba az erőkbe, melyek a földi test szerveinek a kialakítását végzik.

A hold szférában azután a magukkal hozott formatív erők kialakították az étertestet. Ezután került sor az összekapcsolódásra a földi öröklődési áramlatokkal. *Mindazok, akik többé vagy kevésbé tudatosan képesek voltak részt venni ebben a Michael-i iskolában, azok hordozták ezeket a Michael-i imaginációkat az étertestükben, mégpedig oly módon, hogy az alámerült a tudatalatti lelki szférába és megnyilvánult a szervi életükben is.*

Ha egy Michaelita a földi lét során olyasmivel találkozik, amely a Michael-i iskolából származik – ez lehet kép, könyv, szó vagy mondat -, akkor az altudatából egy felismerő, örömteli – igen-érezésként tör fel az, aminek a tartalma kb. így hangzik: "Na ez az, amit mindig is kerestem –

most végre az életem alapmotívumára jöttem rá"! Aki pedig ezen a szellemi előképzésen nem vett részt, az elutasítólag mondaná: "Micsoda lehetetlen dolog, sohasem hallottam még ilyesmiről."

Erről a primer igenlő érzésről ismerhető fel a Michaelita. Százak, ezrek vannak, akik a központi résztvevőkön kívül, egy külső körön álltak, s valószínűleg csak a következő életükben határozzák majd el magukban azt, hogy tovább keressenek. Van még nagyon sok lélek, aki a Michaeli iskolának a peremén helyezkedett el és aki úgy vélekedik: *"Igen, itt valami fontos zajlik le, amit én még nem vagyok képes megérteni."* Ezek az emberek az Antropozófiához legtöbbször pozitívan viszonyulnak anélkül, hogy bármely vonatkozásával összekötnék magukat.

A fenti rajz egy kísérlet arra, hogy bemutassuk a lélek útját a különböző birodalmakon keresztül és összekapcsoljuk az uralkodó Arkangyali időszakokkal.

Van egy másik út is, egy út, mely a Földön vezet. Ezt az utat "alsó útnak" is nevezhetjük. Azok az individualitások, akik ezt járják, azt a feladatot vállalták, hogy az ezoterikus kereszténység áramlata itt a Földön ne apadjon el, s hogy a későbbiekben megújulhasson és felemelkedhessen. Ez a karmikus csoport Christian Rosenkreutz individualista köré tömörül. Ő azt az utat választotta, hogy az anyagot krisztusi erővel hajtja át, ezt egy alkímiai köpenybe öltözteti, mely egyidejűleg a lélek, és az anyag alkímiája is. Sok lélek, aki ehhez az áramlathoz tartozik, ezen nehéz feladat elvégzéséhez a felkészítést az ősi Egyiptomban a Hermetikus misztériumok keretében kapta meg.

Az, aki a Rosenkreutz-i áramlatban tevékenykedő individualitásokkal és a velük kapcsolódó magasabb lényekkel behatóbban foglalkozik, ezenközben mély alázatot kell, hogy kifejlesszen magában a bölcsesség teljesen szeretett Emberiség felé. A Rózsakeresztes mozgalomban, mely itt a Földön láthatóan kevés nyomot hagyott maga után, Christian Rosenkreutzen kívül más magas individualitások is tevékenykedtek, olyanok, akik fontos feladatokat végeznek ma is.

Kr. u. a IV. században a Mani, vagy Manu a manicheizmus megalapítója, mint szellemi személyiség három, akkor inkarnálódott individualistát hívott össze Kolchis-ba, a Fekete tengertől keletre fekvő kis városba, hogy tanácskozzanak abban a kérdésben, hogy: - *Milyen utat kell a*

jövőben választani, hogy az Emberiség fejlődési vonalát meg lehessen őrizni? A három résztvevő esetében Zarathustra és Skythianos inkarnációiról és Buddha emberi inkorporációjáról (részleges megtestesüléséről) volt szó. Mani a IX. században, mint Parzifal született újjá. Ebben az inkarnációban azt a feladatot vállalta, hogy a tudati lélekkel rendelkező embert elsőként élje át inkarnációban, úgy, mint aki mindenféle ősi bölcsességet tökéletesen elfelejtett és mindent tökéletesen újra kell kezdenie. Ez a helyzet manapság is igaz minden tudati lélekkel rendelkező ember számára. *Mindannyian Parzifalként, nemtudó bolondként születünk és mindannyiunknak teljesen új módon, saját erőből kell megtalálnunk a szellemi valósághoz vezető utat.* A tudatlanságon és a kételkedésen kell átmennünk, majd hosszú harcok után el kell érünk a belső bizonyosság menedékét. Mani – parzifal ebbe az irányban mutatja meg az utat.

A IV. században leírt összejövétel azzal az elhatározással végződött, hogy össze kell kapcsolódniuk annak az individualitásnak a munkájával, aki a művüket, mint Christian Rosenkreutz előkészítette. Buddha vállalta, hogy egy új, keresztényesített formába öltözteti a reinkarnáció tanát. Skythianos, a szkíta nép nagy beavatottja – aki Rudolf Steiner szerint ismerte a fizikai test titkát – azt a feladatot vállalta, hogy megújítja a világ fejlődéséről szóló kozmogóniai tanítást. Végül Zarathustra azt a feladatot vállalta, hogy összeolvasztja az őszperza dualitást a krisztusi hármassággal, melynek az a célja, hogy egy impulzust hozzon létre Lucifer és Ahrimán között. Ők mind Christian Rosenkreutz inspirálóiént és barátaiként működtek, aki földi inkarnációban volt abban az időszakban, amikor a Nap-szférában mindkét Michael-i iskolázás zajlott.

Christian Rosenkreutz, mint individualitás a legközvetlenebb formában kapcsolódik össze Krisztussal, benne és az az individualitás, aki korábban a Salamoni templom építőmesterének, Hiramnak megszemélyesítője volt: aki Tubal-Kain utódjaként jelenik meg. A templom legenda kapcsán Rudolf Steiner sokszor beszélt erről. Ez az ember a Kaini vonalból Salamon mellett kellett, hogy álljon az Ahelit Salamo építése során. Bizonyos mértékig a Kaini testvérgyilkosság kiegyenlítésén kellett, hogy munkálkodjon. A két – kezdetben ellentétes irányzat – itt együtt kellett, hogy dolgozzon.

Lázár személyében Hiram újabb megtestesülését láthatjuk. Mikor Krisztus Lázárt feltámasztja, Jánusként jelenik meg, mint a Mester legkedvesebb tanítványa, az egyedüli a tanítványok közül, aki öntudatának teljes megőrzésével áll a kereszt alatt és ezáltal válik képessé arra, hogy megírja a legszellemibb Evangéliumot és az Apokalipszist.

Ez az individualitás később egy sor olyan rövid inkarnáción megy keresztül, ahol keresztény mártírhálált hal. Fridrich Rittelmeyer Hágában egy zártkörű megbeszélésen az mondja: "minden idők legnagyobb keresztény mártírja, egy igazi *imitatio Christi*."

Ő az az individualitás, aki Krisztus után kb. 1250-ben egy újabb beavatást kapott, melyet az Emberiséget vezető 12 nagy tanító adott neki úgy, hogy mindegyik beavatás az Emberiség egy-egy fejlődési fázisát képviseli. Christian Rosenkreutzról szóló előadásaiban Rudolf Steiner erre az eseményre eléggé részletesen utalt (1911-12-ben Neuchatelben). Csak ezek után volt képes arra ez az individualitás, hogy Buddhával, Zarathustrával és Skythianos-al együtt, Mani-Parzifal befolyására a rózsakeresztes küldetést a Földünkön megvalósítsa.

Az 1. sz. rajzon a kozmikus Michael iskola és a földi Rosenkreutz iskola úgy jelenik meg, mint két egymástól elválasztott irányvonal és áramlat. Az egyik fent, a másik lent hat. Ez csak a látszat, hogy ezek időben és térben el vannak egymástól választva. A valóságban ez a két áramlat nem egymástól függetlenül dolgozik, szellemileg tekintve ők ugyanannak a feladatnak a két különböző oldalát testesítik meg. Azt az új szellemi megnyilatkozást készítik elő, mely a Kali Yuga vége után következik majd be. Itt a Hierarchia és az ember együttműködéséről van szó és arról, hogy az ember felkészült legyen akkorra, amikor az idők elérkeznek.

Mint magas szintű beavatott, Rudolf Steiner azt a feladatot kapta, hogy 1899 után kösse össze a kozmikus Michael iskolát a földi Rózsakeresztes iskolával és ezt az egyedüli Rózsakeresztes Kereszténységnek nyilvánítsa. Ő volt a beavató, aki a szellemi régiókból működő Christian Rosenkreutzal együtt a tanítványokat mindannak a bölcsességébe és melegségébe beavatta, ami akkor az "Antropozófia" nevet kellett, hogy viselje. A mély tisztelet érzése kell, hogy kialakuljon bennünk Rudolf Steiner önzetlensége láttán, ahogy mindenki számára rendelkezésre bocsátotta magát, hogy mások munkája eredményes legyen: a krisztusi reinkarnációs tanítás, mint Buddha tanításának a metamorfózisa jelenik meg, mint kozmogónia "A szellemtudomány körvonalai" c. könyvében; ez Skythianos-al kapcsolatos tudás. A hármas tagozódást Zarathustra és Christian Rosenkreutz inspirálta, de előkészítő impulzust adott ehhez a templomos lovagok tanítása is. A szellemi világban semmiféle szellemi szerzői jog nem érvényesül, ott csak átadás és szolgálat van!

Rudolf Steiner életútja 1861-ben kezdődik, 40 éves koráig készül arra, hogy világformáló feladatát a Kali Yuga befejezte után elvégezze. Vele együtt inkarnálódott a századelő idején az Antropozófia egy sor fontos személyisége is, hogy az Antropozófia kezdeti alakját segítsenek megformálni. Az Antropozófia égisze alatt Rudolf Steiner egyesítette a két Nap-iskolát és ezáltal olyan embereket készített együttműködésre, akik eddig egymást nem ismerték és lehet, hogy korábbi inkarnációikban még harcoltak is egymás ellen. Az antropozófiai mozgalomban találkoztak, együttműködtek, de kénytelenek voltak egyidejűleg a régi karmát kiegyenlíteni. Rudolf Steiner Ehrenfried Pfeifferrel szemben azt mondta, hogy sok antropozófusnak egy köztes inkarnációt kellett leélnie, hogy a régi karmáját kitisztíthassa, hogy a jövőbeni igazi inkarnációjában szabad legyen attól és ha kell, felszabadulva tudjon helyállni az eljövendő nagy szellemi harcban. Ez a Rudolf Steiner más utalásaira is fényt vet; pl. arra, hogy "sokan a jelenlévők közül a század végén újból kell, hogy inkarnálódjanak azért, hogy ebben a nagy szellemi harcban részt tudjanak venni."

Ezzel a háttérrel jobban meg kell érteni azt antropozófiai mozgalom történetének tragikus jelenségeit, eseményeit is. Mi csak tanulhatunk ebből, nem szabad hogy elítéljük őket mindaddig, amíg tökéletes rálátásunk nincs és nem ismerjük a legmélyebb összefüggéseket is ezzel kapcsolatban.

Mindazok az utalások, melyek az Alapkővel kapcsolatosak, a komplex valóságnak mindig csak részaspektusaira tudnak rávilágítani. Ennek ellenére sok ilyen részmegnyilatkozást összefogva egy kezdeti összképet alkothatunk magunknak. Egy pár ilyen nézőpontra még a későbbiekben utalni fogunk.

A középkorban a Grált keletről nyugatra vitték, mint a kereszténység igazi lényegét, szimbólumát, mely az Emberiséget a krisztusi Szellemi Énnel kapcsolta össze és megtisztította negatív asztrális erőitől. Ebben az összefüggésben rózsaszínű krisztusi vérről beszélünk, mint arról a képről, amely itt a különböző szenvedélyektől és vágyaktól már megtisztított vérvörös vért jelenti és felvillan benne a tiszta növényi éteriség. Bizonyos katedrálisok ma is őriznek ilyen régi vér-relikviákat.

A teljes igazság egy másik részaspektusa akkor válik nyilvánvalóvá, ha arra a mondatra gondolunk, hogy az Alapkő ma azt a szerepet tölti be, amit a középkorban a Grál köve. Ennek alapján Chartres-i iskolát a Szellemtudományi Szabad Főiskola előfutárának tekinthetjük. A Templomos impulzus jelenlegi megnyilvánulási formájának foghatjuk fel a hármasság tagozódás elméletét. Ezekkel csak a "felső utat" világíthattuk meg.

A rózsakereszt, mint szimbólum, későbbi eredetű, mint a Grál. Az Alapkő vers ezen a három részből álló Rózsakeresztes versen alapul. A Szellemtudományi Szabad főiskola egy olyan útnak a metamorfózisa, mely Chartres-től a Michael-i iskolán keresztül elvezet el a Rózsakeresztes iskolával való kapcsolatig.

Minél inkább belemerül az ember az előkészítés folyamatában még elváló, de a jelenlegi antropozófiai mozgalom már összefonódó elemekbe, annál nagyobb alázattal kell Rudolf Steiner, mint beavatott felé közeledni, aki Christian Rosenkreutzal együtt ezeket az összefüggéseket felfedte és összefogta. Az Antropozófiában ötvözte és különböző megjelenési formákba lehozta a Földre. Az első Goetheanum leégése miatt érzett hatalmas fájdalom után, 1923-tól jöhetnek létre ezek az új formák, melyek első megjelenése az Alapkő.

Ezekkel a töredékes felvillanásokkal szeretnénk volna utalni az egyes áramlatokra, mely az új szellemi kinyilatkoztatás nagy feladatát áttöréshez segítette. Ne felejtsük, hogy az ellenerők egyáltalán nem nézték ezt tétlenül. Herbert Hahnna vitázva Rudolf Steiner a következőket mondta: "Ha valahol egy fontos szellemi kezdeményezés jön létre, az ellenerők azonnal haditanácsot tartanak, hogy miként tudják ezt megakadályozni. Egy ilyen tanácskozás témájának a megjelenítése és stratégiájuk szemléltetése valószínűleg rendkívüli benyomásokat tenne és érdekes lenne, noha nem volna túl felemelő olvasmány." Tekintettel arra, hogy ennek a publikációnak megvannak a keretei, fő témája az Alapkő kell, hogy legyen, így tekintünk el az előbbiektől. A szerzőnek a fentiekkel szemben az a jelmondata, hogy. "A fény mindig erősebb, mint a sötétség", de ezt a fényt meg is kell gyűjteni és ez nekünk, embereknek a feladata itt a Földön.

Ha ebben a szellemben kapcsolódunk össze az Alapkővel, akkor ez a fény felgyulladhat a lelkünkben.

II. rész EGY ÚT AZ ALAPKÖVÖN ÁT

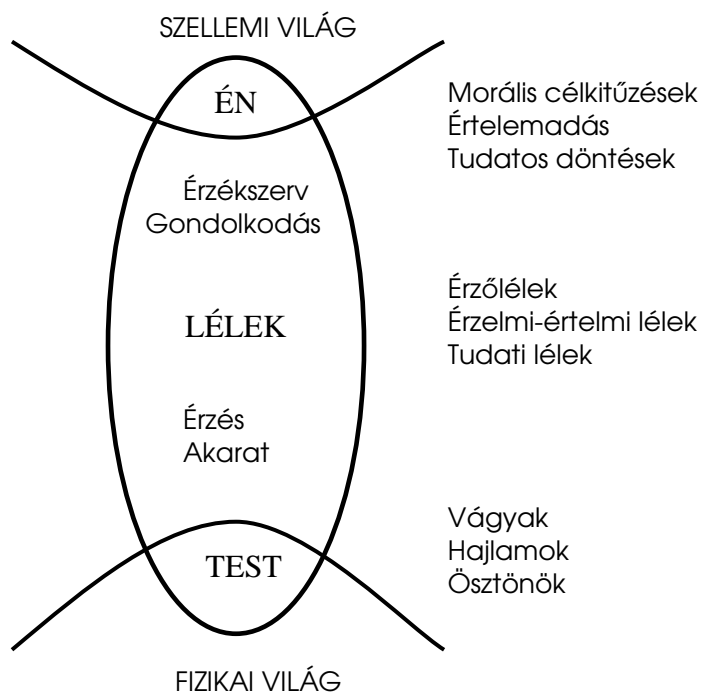
Harc az emberi lélekért

Az Alapkő meditáció vereszetének első három részében felcsendül a háromszori felhívás, hogy: *Emberi Lélek!* Az Emberi Lelket szólítja meg a Szellem és a test között, a középpontban.

Az emberi Szellem, a mi Énünk, tulajdonképpen a Forma Szellemek, vagy *Exusia-k* ajándéka (a Bibliában Elohimoknak nevezik őket), melyet a Földfejlődés középső részében, az Atlantiszi fejlődési korszakban kaptunk meg. Ezért rendelkezik potenciálisan az emberi Én a Forma Szellemek, vagy Elohimok teremtő erejével. Ha az emberi Én egyszer a legmagasabb és legteljesebb egyéni önkifejezés szintjére ér, akkor az Elohimokkal együtt fog teremteni és ugyanúgy felelősséget vállal majd ezért, mint a kozmosz tizedik Hierarchiájának a tagja. Ez a helyzet a világfejlődés Jupiteri szakaszában következik majd el.

Az emberi Én, mint az Elohimok ajándéka, egyben egy csepp is az Ő saját lényi szubsztanciájukból és földi fejlődése során kell megszereznie a személyes felelősségérzetet. Ez az ismételt földi életek folyamán történik meg: ahhoz, hogy ezt az Én ki tudja fejteni, szüksége van az emberi test ellenállására.

Ennek a testiségnek egy részét asztráltestnek nevezzük, s ez az, ami szenvedélyeinket, vágyainkat, és állati ösztöneinket jeleníti meg. A lélek birodalmában az Én ezt a testet dolgozza át és nemesíti meg. Ezen a területen az első kezdeti felébredés az ember saját személyes öntudatán keresztül történik. Az emberi léleknek az első felébredése az un. *Érzőlélek*. Az asztráltestet más néven *érzőtestnek* is nevezhetnénk, és ennek az érzőtestnek egy átalakított része a tulajdonképpeni érzőlélek. Ez a folyamat az Emberiség történelmében az egyiptomi-káldeai kultúrkorszakban következett be.

Egy későbbi fejlődési korszak során és ezen belül is különösen a görög-római időkben ez a továbbfejlődés az un. *értelmi-érzelmi lelkét* hozta létre az étertest, vagy életttest erőiből. Az ezt követő új korban végezetül az általános fejlődés a *tudati lélek* kialakulásához vezetett, és ez a fizikai test erőiből táplálkozik. Ennek a folyamatnak a közepén tartunk jelenleg.

A testből a lélek felé a test erői, a vágyak, az ösztönök és a szenvedélyek hatnak. A lélek morális célkitűzései a Személyes szellemből, azaz az Énből származnak. Itt találkoznak ezek a földi fizikai világ ellenállásával.

Az Én, lényénél fogva örök. Inkarnációról inkarnációra lép tovább. Egy leélt élet során, szerzett tapasztalatok a következő életek során képességekként jelennek meg. A lélek mindig

egyedi: ez annyit jelent, hogy minden inkarnációban újjáalakul, újjaképződik a test és a szellem kölcsönös egymásra hatása során és befolyásolja a kultúra és a többi ember jelenléte itt a Földön.

Ha egy emberrel találkozunk a Földön, akivel már korábbi életünkben kapcsolatban álltunk, számunkra csak az Énje ismerős. Ez az Én a földi érzékelés számára először mélyen el van rejtve. A testből és a lélekből nem következtethető egyenesen a korábbi megtestesülés mikéntjére. Ezek új képződmények, amelyek a jelenlegi inkarnációval függnek össze.

Mivel a másik ember lelke találkozik a mi lelkünkkel, ez a találkozás számunkra új. Csak akkor, ha egy sejtés kezd felmerülni a másik rejtett énjéből, vagy a mögül, akkor jutunk el az "ismerősség" megtapasztalásáig, amelyek egy korábbi életből származnak.

Nemcsak a más emberekkel való találkozás zajlik le a lélekben, hanem a külvilággal való találkozás is, mint olyan. A lélek az érzékszervein keresztül lélegzi be a világot, ekkor a világ a lélekben él. A lélek az emberi cselekedetek által lélegzik ki a világba és a világfejlődéshez ezáltal adja hozzá a maga részét.

Az emberi Én a világgal a saját fejlődő lelkén keresztül tartja a kapcsolatot. Az emberi Én számára az un. Ellenerők nem veszélyesek, mert nem tudnak hozzáférni. Az a terület, ahol azok az erők működnek, amelyek az Emberiség további fejlődését meg akarják akadályozni, azok tulajdonképpen szintén az emberi lélekben kapnak teret. Itt megkísérelnek oly módon tevékenykedni, hogy az Ént elvágják a világtól, hogy az ne tudjon a világgal kapcsolatot találni. Ez a Luciferi kísérlet. Másrészt megkísérlik azt, hogy az Én egy valótlan képet alkosson a világról, ez az Ahrimáni kísérlet. Még a legerősebb ellenerők, az Asszurák, sem tudják az Ént megsemmisíteni. Nekik az a legfontosabb törekvésük, hogy ismét megtörjék a karmikusan már eddig kiküzdött moralitást, azáltal, hogy az embert egy önpusztító érzékiségbe és nihilizmusba taszítják.

Az Emberiség fejlődéséért folyó harc tehát az ember lelkében játszódik le. Itt van az a színtér, ahol ez a csata zajlik. Ezért az antropológiai iskolázási út kiindulópontja a lelkierők fejlesztése. A legelső gyakorlat ebben a képzésben az, hogy egy gazdag belső életet alakítson ki a tanuló, egy olyan differenciált lelki életet, amelyet aztán ki tud nyitni a világ számára.

Az Én számára a lélek fejlődése életszükséglet. Ha ez a fejlődés megfeneklik, az Én nem szerezhet olyan tapasztalatokat, amelyre az inkarnáció során a karmikusan továbbfejlődéshez szüksége van. Ha az emberi lélek teljesen fejletlen maradna, akkor fölöslegessé válna bármiféle inkarnáció az Én számára és éppen ez az ellenerők törekvése.

Az Alapkövet a középre helyezték, az emberi lélekbe, a test és a szellem közé. Az Alapkő letételénél 1923. december 25-én Rudolf Steiner ezt a követ, ahogy ő mondta, az emberek szívébe helyezte. Az Alapkő erői a középpontból áradnak ki.

Az ember, mint hármas tagozódású lény

Az Emberi Lélek a Földön a test burkában él. Ez a testiség tulajdonképpen három aspektusban nyilvánul meg, ami annyit jelent, hogy a lélek háromféleképpen tud a világhoz viszonyulni. Ezek az aspektusok a következők:

Az érzék- és idegrendszer, ennek a központja a fejben található.

A ritmikus rendszer, amely mindenekelőtt a tüdő és a szív régiójában él.

Az anyagcsere és végtagrendszer, amelybe beleértendő a test alsóbb régiói is.

Az Alapkőmeditációban mind a három részt megszólítjuk. Az első rész az alábbi szavakkal kezdődik:

Menschenseele!
Du lebest in den Gliedern,
Die dirch durch die Raumeswelt
In das Geistesmeereswesen tragen:

Emberi Lélek!
Te, ki a végtagokban lakozol,
Melyek a tér világán keresztül
A Szellemlények tengerébe visznek:

Mi is ez az un. *Geistesmeereswesen*: A Szellemlények tengere, melybe a tagjaink elvezetnek minket. Minden este elalváskor az éteri világ szellemtengerébe lépünk be, minden ébredéskor ebből a szellemtengerből emelkedünk ki és lépünk ismételtén az ébertudati lét földjére. A halál után is

áthatolódunk ezen a szellemtengeren és ezen keresztül jutunk el utunk során a különböző bolygók szféráiba.

Ez a mozgás, amely elalváskor és felébredéskor történik, nagyon érdekesen fejeződik ki Rudolf Steiner egyik korábbi meditációjában, melyet jóval az alapkőletétel előtt közölt. Ezek az un. Esti és reggeli meditációk. Ha valaki ezeken a verseken egy ideig meditál, akkor belső élményként megélheti azt, hogy az éteri világgal összekapcsolódik.

Az esti vers:

Es tritt bewußt mein Ich
Aus dem Reich der Daseinshüllen,
Zu ruhen in der Welten Wesen.
Ins Göttliche strebet es.
Gewinne Seele dieses Reich
Des Geistes glänzend Wogenmeer,
Des Lichts erstrahlende Gebilde.

Az Énem tudatosan lép ki
A létét övező birodalomból,
A világfény nyugalmába,
Az Istenibe törekszik.
Nyerd el Lélek ezt a birodalmat,
A szellem hullámtengerét,
A fényt sugárzó alakot.

A reggeli vers:

Lichterstrahlende Gebilde,
Glänzendes Wogenmeer des Geistes,
Euch verließ die Seele
Im Göttlichen weilte sie,
In ihm ruhte ihr Wesen.
In das Reich der Daseinshüllen
Tritt bewußt mein "Ich".

Fényt sugárzó alak,
Szellem szikrázó hullámtengere,
Elhagyott titeket a Lélek
Az Isteniben időzött.
Benne nyugodott a lénye,
A létet övező birodalomba
Tudatosan lép be az Énem.

Ezzel a két meditációval egy tudatosabb átmenetet élhetünk meg életünkben, a nappalból az éjszakába való átmenet során és viszont, tudatosan utazhatunk az éteri tenger habzó hullámain.

Így a mindennapi életünk folyamán is kapcsolatban maradunk éjszakai világunkkal, még akkor is, ha ez öntudatlanul történik. Az anyagcsere és végtagrendszerünkben állandóan öntudatlan éjszaka uralkodik. Ha tudatosan megmozdítjuk egyik karunkat, vagy lábunkat, akkor az öntudatunkkal rövid időre belemerülünk ebbe az éjszakai világba, mely az ember végtagjainak a céltudatos mozgás egy pillanatnyi elalvást és újraébredést jelent.

Minden cselekedetünk tulajdonképpen egy halálpillanathoz, vagy az elalvás pillanatához hasonlítható, amivel belealszunk a hullámzó szellemi tengerbe. Ott egy pillanatra elveszítjük gondolatainkat és ami megmarad, az a végtagjaink mozgás-nyelv. A halál után teljes mértékben mozgó emberek leszünk, akik jellegzetesen mozognak át a moralitás, vagy immoralitás különböző fokain, ezeket tulajdonképpen mozgással fogjuk kifejezni.

A második versszak így hangzik:

Menschenseele!
Du lebest in dem Herzens-Lugen-Schlage,
Der dich durch den Zietenrythmus
Ins eigne Seelenwesensfühlen leitet.

Emberi Lélek!
Te, ki a szív-tüdő dobbanásában élsz,
Mely az idő ritmusán keresztül
A saját Lélek-lényed átérzéséhez vezet.

Rudolf Steiner 1923. december 25-én az Alapkőletételnél ebből a középső versszakból indult ki és erre utalva a következőket mondta:

„Itt arról van szó, hogy az ember aktív tevékenységén keresztül fölfogja a világot, miáltal a kötelezettségeit, feladatait, a misszióját teljesíti, az örökkön ható ember és a Világ-szeretet lényé az összviláglényben itt, mint annak egy tagja működik. Erről meg lehet győződni akkor, ha az ember felismeri azt a csodálatos titkot, amely a tudó és a szív ritmusában hat (...) és, ami által bölcsességgel telve a szívében, mint érzékszervben, felfogja ezt, akkor megtapasztalhatja, hogy az Isten által kivetített világképek a Kozmoszt önmagukon keresztül működésében miként nyilvánítják meg. Ahogy az ember a megnyilvánuló Világszeretetet működésében felfoghatja, ugyanígy a világlét ősképeit is felfoghatja és megérezheti magában azt a titokzatos átmenetet, mely a szívritmus és a világ-ritmusa között fennáll és felfoghatja az ember-ritmust is, mely titokzatosan játszódik le a szellem és lélek, azaz a szív és tüdő között.”

Ezek után mondta Rudolf Steiner azt az ősi misztérium mondást, hogy *ismerd meg önmagad*, és így folytatta: *„Meg kell mondanunk ha az idők szavára ezt a szót új módon helyesen akarjuk megformálni, az így hangzik: Ő emberi lélek, ismert meg önmagad, a szellem, a lélek és a test létező szövetségében.* Ekkor tudjuk a világ-dodekaédert a belső lelkiségünkkel megragadni és szembeállítani az ember dodekaéderrel. Ebből a három erőből, a magasságok szelleméből, a környező világ Krisztus-erejéből és az Atya-szellem teremtő tevékenységéből fakadóan, mely a mélyből áramlik felfelé, akarjuk most lelkünkben megformálni a dodekaéder alakú Alapkövet. Ezt az Alapkövet kell majd lelkünk alapjáig lesüllyesztenünk, hogy az Antropozófiai Társaság jövőbeni működésének erős és szilárd bázisa legyen. – Az Antropozófiai Társaságnak ezt a ma megformált alapkövét kell tudatosan akarnunk megőrizni.”

A későbbiekben Rudolf Steiner az Alapkövet, mint egy dodekaéder alakú imaginatív szeretet-képződményt írja le. Ez egy olyan képződmény, amely általunk, megfelelő módon sugárzóvá tehető. *„Ekkor lelki szemeink előtt fel fog fényleni az Alapkő, az az Alapkő, amely világ-ember szeretetből áll, amely képszerűségét a világ-ember imaginációjából nyeri, formáját a világ-ember gondolatokból alkotja és ebből meríti majd tündöklő fényét is, és minden pillanatban, amikor erre a mostani pillanatra emlékezni tudunk, meleg, serkentő hatású fénnel sugározza át minden cselekedetünket, érzésünket, akaratunkat és gondolatunkat.”*

Az, aki ezeket az 1923. december 25-nek reggelén elhangzott, gyorsírással lejegyzett szavakat olvassa, érezheti, hogy miként próbálta Rudolf Steiner emberi szavakkal – amelyeket nagy nehézségek árán keresett meg – kifejezni azt, ami számára ott imaginatív és inspiratív módon a szellemi szemei előtt állt. Mindig újra és újra felmerült az a motívum, hogy az Alapkő elsősorban szívbeli dolog és egy tudatos szellemi élmény. Ez a lelki, szellemi átélés megsűrűsödik és imaginációvá változik, mely egy élő dodekaéder alakú követ formáz. Ezt a követ nekünk mindig újra és újra elő kell hoznunk a szívünk mélyéről, hogy belsőleg láthatóvá legyen, úgy ahogy ezt Sir Galahad, Arthur király kerekasztalának lovagja tette, aki a Grált szíve tisztaságának erejével az egész gyülekezet és kerekasztal számára láthatóvá tudta tenni.

A fent említett kezdő mondatokhoz visszatérve, a második részben a középpont területéről kell, hogy szó essen. Az élet a szív-tüdő ritmusának központjában rejlik. Szívverésünk általában 72 percenként, ami egy kozmikus ritmus visszatükröződése. Az ember egy nap során pontosan annyszor vesz lélegzetet, ahány év szükséges a Nap számára, hogy egy teljes kört írjon le az állatövi jegyeken keresztül, vagyis amíg egy un. Plátói világév eltelik. A légzés és a szívverések ritmusa között nyugalmi állapotban 1.4 arányú kapcsolat van, tehát amíg 72 szívverés történik, körülbelül 18 lélegzetvétel zajlik le. Nagyobb eltérések ehhez az arányhoz képest tipikus megjelenési formái bizonyos betegségeknek.

Rudolf Steiner december 25-i beszédében utalt arra a „csodálatos titokra”, hogy milyen kapcsolat van a szív és a tüdő között. Mi is ez a titok? A szív az embernek a Napszerve. A tüdő azonban egy merkúri szerv. A titok, amely a szív és a tüdő között van, a Nap és a Merkúr erők viszonyáról szól. A kozmikus erők azonban mindig lények. A Nap és a Merkúr közti viszony így mindig Michaelnek Rafaelhez fűződő viszonya. Michael és Rafael az év körforgása során mindig egymással szemben helyezkednek el és alkotja azt az aranykelyhet, amelyről Goethe a Faustban beszél. Ha az

egyik fenn működik a gondolati szférában, akkor a másik a Földön keresztül hat az akarat szférájában. Rudolf Steiner ezt az összjátékot hatalmas imaginációkban írta le a G. A. 229-es, évszakokról szóló előadássorozatában.

Rafael uralkodása idején, amikor Időszellemként tevékenykedett, a Grál lovagok a gyógyító erőt az ég felülről jövő ajándékaként élték meg és szimbólumként a fehér galambot használták, mely egy ostyát helyezett egy fehér kőre. Itt egy éjszakai élményről van szó, amit a lovagok vigasztaló és gyógyító igeként éltek át. A Michael-i alsó régiókból történő áramlás annak idején a bátorságban nyilvánult meg, amely ahhoz kellett, hogy ezt a szót a világban kimondják és ha kell, megvédjék azt.

A jelenlegi Michaeli-i időszakban a szívből fakadó vigasztaló szónak "felismeréséhez szükséges bátorsággá" kell válnia, miáltal a szívből meleg éteráram sugázik a gondolkodásba, hogy ezt átszellemiesítse. A Michael-i időszakban az akarat szociális, gyógyító tevékenységgé válik, mikor is a szív által felmelegített gondolkodás erői átizzítják.

Ez jut kifejezésre az Alapkőmeditáció befejező részében:

Göttliches Licht,
Cristus-Sonne
Erwärme unsere Herzen,
Erleuchte
Unsere Häupter,

Daß gut werde,
Was wir
Aus Herzen gründen,
Was wir
Aus Häuptern
Zielvoll führen wollen.

Isteni Fény,
Krisztus-Nap
Melegítsd föl szíveinket,
Hozz világosságot a fejünkbe,

Hogy jó legyen,
Amit mi
Szívünk szerint megteremtünk,
Amit mi
Elménkből tudatos akarattal megvalósítunk.

Az Alapkőmeditáció harmadik része az emberi lény fejében lakozó lélekhez intézi a felhívást a következőképpen:

Menschenseele!
Du lebest im ruhendem Haupte,
Das dir aus Ewigkeitsgründen
Die Weltgedanken erschließet.

Emberi Lélek!
Te, ki a nyugvó fejben lakozol,
Mely örökkönvaló okokból
Tárja fel számodra a Világ-gondolatokat.

Mi az, hogy örökkönvaló okokból? És mi az, hogy világ-gondolat?

A „Világ-gondolat” szót Platon ideavilágával értelmezhetjük. Platon szerint az ember a születése előtt az ideák (isteni) világában él. Például a nyírfa, vagy a tölgy ideáját ő eredeti valójában látja. Földi léte során a valóságos anyagi világban ennek az ideának az anyagi, konkrét formációival találkozik: ezen keresztül ismeri fel a nyírfát és a tölgyfát azok egyedi sajátosságában. Platon szerint valamint itt a Földön megérteni annyit jelent, mint a születésünk előtt látottakra emlékezni. Itt a Földön a nyírfa megjelenítése mögött a nyírfa ideája áll, a nyírfa világ-gondolata.

Arisztotelész felfogása szerint az ideát nem a jelenség mögött és a jelenségen kívül kell keresnünk, hanem azon belülinek kell tekintenünk. Ez egy markáns különbség. Itt a Földön az idea és annak megjelenési formája egységet képez. Platon szerint az emberi intellektus, vagyis az Én, a testen kívül és mögötte helyezkedik el és kívülről irányítja az embert. Arisztotelész szemlélete sokkal többre utal, arra, hogy ez a megismerésre törekvő erő az emberen belül hat.

A Krisztus utáni időben az egyházi kereszténység egy egyoldalú, torzított platonikus gondolatiságot tett magáévá. Így egy dualizmus keletkezik: az örök lélek és a bűnös test dualizmusa. Az újkor kezdetén Descartes ezt a dualizmust új formába önti azzal az állítással, hogy: *„Az intelligens lélek és az anyagi test két egymástól teljesen külön világ, amely egymással soha nem tud és nem is fog kapcsolatot találni.”* Az intelligens lélek csak gondolatokban tud megnyilvánulni, a test az egy gép, amelyet a fizikai, anyagi törvények által lehet csak megérteni. A XVIII. században a francia orvos, Lamettrie megírja könyvét, melynek címe: *„Az ember egy gép.”* Itt már csak a testről, mint gépről van szó, a lélek eltűnik.

Az Antropozófiában az élő ideák platonai szellemvilága, mint realitás elismerést nyer, de ezzel egyidejűleg az arisztotelészi szellemi és testi egység új formában nyilvánul meg. A világ-gondolatok, amelyekről az Alapkőmeditáció harmadik részében esik szó, a Hierarchia teremtő gondolatai. Rudolf Steiner ezzel kapcsolatban a következő utalásokat tette: *„Ha a Forma urai, az Éxuziai-k gondolkodnak, akkor ezek a gondolatok egészen a fizikai anyagig hatnak teremtőleg.”* A világ-gondolatot tehát a világteremtésben tudjuk újból megtalálni és a mi nyugvó főnek feltárja ezt nekünk. Ez az örökkönvaló okokból kifejezés.

Tulajdonképpen miről van itt szó? Az a szó, hogy örök az Antropozófiai szellemtudományban különös jelentőséggel bír. Rudolf Steiner sokszor beszél előadásában az örökkévalóságról és a fejlődés polaritásáról az emberi élet vonatkozásában és két világ létezéséről tesz említést. Az egyik a szokásos világ, amelyben minden egymás után történik: itt zajlik le a fejlődés. Ez a test és a lélek világa, ahol a testi és fizikai dolgok zajlanak le az emberben. Itt fejlődik ki az ember kisgyerekből iskolás gyerekké, ifjúból felnőtté és végül öregemberré. Az átdolgozott tapasztalatok átalakulnak a jelenben és előkészítik a jövőt.

Emellett létezik egy másik világ is, az állandóság, az örökkévaló világa. Ez a magasabb Hierarchia világa. Ebben nem egymásutániség, hanem egymásmellettiesség létezik. Itt különböző szellemi területek egyidejűségéről beszélhetünk, amelyeket minőség szerint megkülönböztethetünk. Például itt a legmagasabb Hierarchia lényei a Szeráfok, akik a szeretet minőségét képviselik. Ők maguk a szeretet, ők hatják át a Kozmoszt szeretettel. A Földet, átfogják, körülölelik, mint egy köpeny, a saját szeretetükkel. Ez a szeretet állandóan jelen van. Más minőségek, mint pl. az ifjúság, vagy az idősebb kor, nincsenek jelen mindig ugyanabban a fázisban a fejlődés során, ezeket nem lehet egymás mellett elképzelni a fejlődésben, hanem csak egymásutániségükben.

A minőségek témájában még részletesen el fogunk mélyedni a Hierarchiát tárgyaló fejezetünk keretében.

Az ember ebben a szellemi-lelki világban, az örökkévalóság világában állandóan részt vesz, mialatt a testi fizikai lénye az idő világához tartozik és ezen belül fejlődik. Éppen ezért a magasabb szellemi Énjével a világ időfolyamatába nem merül bele az ember. Amit mi itt a Földön Énnak nevezünk, az alapjaiban egy testi-fizikai én-élmény, tulajdonképpen a magasabb szellemi örökkévalóság világában. Ott egy bizonyos fajta ítéletalkotás zajlik le magasabb Énünk részéről, amit aztán bizonyos vonatkozásban magunkkal viszünk a következő napra. Az ébredésnél ez az élmény, mint pozitív, vagy negatív lelki hangulat után rezeghet, szemben azzal, amire itt a Földön az idővilágunkhoz kötötteen törekszünk. Egy beavatott számára ez a kapcsolat a magasabb és az alacsonyabb rendű énje között bármikor igénybe vehető. Úgy is mondhatjuk, hogy ilyen vonatkozásban egy beavatott olyan ember, aki szellemileg teljesen *„felnőtt”*.

A halál után ismét belépünk a magasabb Hierarchiák világába, és ezzel az örökkévalóság világába.

Az Alapkőmeditációban az emberi lélekhez szóló harmadik felhívásához csatlakoznak azok a szavak, hogy a nyugvó fejből számunkra örökkön való okokból nyílnak meg a Világ-gondolatok. Ezáltal egy hatalmas panoráma tárul fel előttünk, mert a nyugvó fejben van az örökkévalóság, itt működik az örök jelenlét, itt hatnak a magasabb Hierarchiák örök gondolatai. Ha belsőleg aktívvá tudunk válni ebben a birodalomban és ebben a nyugodt fejben, akkor ezeket az örökléttel kapcsolatos gondolatokat letapogathatjuk és tudatosíthatjuk. A legmagasabb rendű Világ-gondolatokban mozoghatunk és gondolkodhatunk, amelyek örökkön fennmaradnak. Pl. a Kerubok világában megismerjük a matematika kozmikus törvényeit.

A magasabb Hierarchiák az alacsonyabb Hierarchiák számára ajándékozzák azt a folytonos lehetőséget, hogy az emberi gondolatokon és az emberi fejen keresztül az idő világában tevékenyen részt vehessenek. Az éjszaka folyamán találkozhatunk magasabb Énünk valóságával: míg a nap folyamán lehetőség nyílik arra, hogy a Világ-gondolatokat átgondolva azokat magunkba felvegyük és így a magasabb Hierarchiák jelenvaló világunkban történő visszatükröződésében részt vállaljunk. De az embernek, ha ezt el akarja érni, magának is rendkívül aktívnak kell lennie a szellemi látás gyakorlásában.

Felhívás a gyakorlásra

Az Alapkőmeditációban az Emberi Lélek háromszori megszólítása után három felhívás következik arra, hogy *gyakoroljon* az ember.

A gyakorlás szó magába foglalja azt az értelmet, hogy valaki egy cél eléréséért ismételt erőfeszítéseket tesz. A gyakorlásnak a tartalmát és a módját a cél határozza meg.

A három tevékenység, amelynek a gyakorlására az Alapkőmeditációban felhívás hangzik el, a következő: a Szellem-émlékezés, a Szellem-eszmélés és a Szellemi látás.

Az első felhívás így hangzik: *„Gyakorold a Szellem-émlékezést a lélek mélyén”*. A Szellem-émlékezés jóval mélyebb jelentéssel bír, mint a mindennapi émlékezés. Normál tudatunk lehetővé teszi számunkra, hogy szervezetünk által az émlékezés tükrében megőrzött képekhez hozzájuthassunk, azokhoz a képekhez, amelyekből személyes múltunkat kiolvashatjuk. A Szellem-émlékezés során az ember átlép egy belső küszöböt, hogy tudatosan olyan területre lépjen, amelyek normál esetben tudattalan maradna. A lélekmélységnek ebben a tudattalan lélekvilágában az ember találkozhat a szellemi Hierarchia azon tagjaival, akik az életfolyamatokban tevékenykednek, és akik a makrokozmosz, isteni teremtetési folyamatokat a mikrokozmosz emberré válási folyamatként ismétlik meg. Ott úgy tud a Lényekkel szemben megnyilvánulni, mint olyan ember-Én, aki az Isten-Énben van.

A normál mindennapi émlékezőerő megerősítése lehet az a gyakorlati út, amely ide vezet. Például naponta vissza kell tekinteni az előző napra: ez az első lépés. Ezenkívül az embernek egy objektív visszapiillantást kell végeznie a saját eddigi életére. Így pl. meg lehet próbálni, hogy az ember émlékezzon arra, hogy hogy nézett ki, amikor tíz éves volt és mi az, amit akkoriban tett, hogyan szaladt, mit gondolt, stb. Így az ember fokozatosan egyre távolabbra mehet vissza, egészen a legkorábbi émlékezetképig. Az ember előtt, vagy utóbb beleütközik egy határba, egy küszöbbe, amelyet nem lehet egykönnyen átlépni, mert pontosan ennek a küszöbnek a másik oldalán kezdődik a Szellem-émlékezés. Itt egy olyan területre lépünk, amely az ősi egyiptomi misztériumokban a beavatás célja volt: éspedig az, hogy a beavatandó elnyerje azt az émlékezőképeséget, hogy a születése előtti létét és ezen keresztül egy korábbi életét láthassa. Ezt, mint az ember egyéni Szellem-émlékezését foghatjuk fel.

A Szellem-émlékezésnek egy még átfogóbb formája az az émlékezés, amikor az ember az Emberiség és a kozmosz keletkezésének folyamatára émlékszik vissza. Ennek az émlékezetfajtának a felébredését Rudolf Steinernek köszönhetjük, aki ezt kozmogóniájának hatalmas képeiben vázolta fel, mint közös történelmünket, az isteni teremtetéssel összhangban. Ezt *A szellemtudomány körvonalai* című művében ábrázolja. Minden ősi kultúrának megvolt a saját kozmogóniája. Aki elmerült bennük, szinte álomszerűen fogta fel tudatában ezeket a képeket. A álomszerű állapotban megélt képek, eltekintve egyes kivételes lelkiállapotoktól, ma már nem élhetők át. A modern embernek éberén és tudatosan kell a saját eredetét megkeresnie.

Az Antropozófiával és ezen belül is a kozmogóniával foglalkozva Rudolf Steiner a következő formában szól erről: „nem képekkel kell megjeleníteni az álomszerű tudat számára ezeket a dolgokat, hanem egy éber, tiszta gondolkozáshoz szóló módon. Ez egy nagyon fontos lépés a belső iskolázásban. Egy nagyon komoly előkészítő lépés azon az úton, amely a küszöb átlépéséhez vezet majd.”

A Szellem-eszmélés gyakorlása egy teljesen más tevékenység. *„Gyakorold a Szellemeszmélést a lélek-egyensúlyban.”* Ez egy sajátos tevékenység, azaz meditáció. A ráeszmélés és tudatos foglalkozás egy adott tartalommal. A meditációban egy szó, egy mondat, egy kép, egy melódia tökéletesen tudatosan van jelen bennünk. A lélek-egyensúlyban a gondolkodás, az érzés és az akarat nincsenek kikapcsolva, hanem különösen aktívak és ennek ellenére nyugalmi állapotban vannak. A lélek-egyensúly teszi azt lehetővé, hogy a világ beszélhessen hozzánk, hogy egy kép, egy gondolat, egy melódia számunkra, mint lény megnyilvánulhasson.

Minden egyensúlynál egy labilis helyzet áll elő. Minden pillanatban felborulhat ez az egyensúly. Valójában a meditáció alatt ez történik, de itt arról van szó, hogy az áttörési pontot, amelyben az egyensúlyt egy pillanatra létrehoztuk, szellemi jelenléttel megragadjuk azért, hogy az inspiráció villámszerű pillanatát ne engedjük önmagunk számára elveszni. Akkor, ebben a pillanatnyi egyensúly-állapotban „a hullámozó, világjövőt formáló tettek a saját Ént- a világ Énnel egyesítik.”

Az egyesülésnek ez a pillanata a meditáció kegyelmi ajándéka. Az ember legszívesebben megtartaná ezt a pillanatot, hogy amilyen hosszán csak lehet, megpihenjen benne. De a világcsелеkedetek jövőjét hullámoztató lények ritmusa itt épp arra törekszik, hogy továbblépjen és számukra minden megállás, vagy megtorpanás idegen. A Szellem-eszmélés: a belső nyugalom az egyensúly egy helyzetében, egyidejű szellemi jelenlét mellett. Meditáció nélkül is minden nap ezer hasonló inspirációs benyomást élünk át, de elmegyünk mellette.

Itt talán segíthet az a tanács, amit Rudolf Steiner egyszer egy fiatalemberre adott, akik közösen antropológiai tevékenységet folytattak, illetve akartak folytatni. Arra a kérdésre, hogy tulajdonképpen mit kellene tenniük, Ő ezt válaszolta: „Mindenekelőtt ne tartsanak semmiféle előadást, hanem meséljék el a saját szellemi tapasztalataikat.” Amikor a fiatalemberek visszarettenve azt válaszolták, hogy nekik még semmiféle szellemi tapasztalatuk nincs, Rudolf Steiner ezt válaszolta: „Dehogynincs, Önöknek minden pillanatban számtalan szellemi tapasztalásuk van, csak átalusszák azokat.”

A Szellem-eszmélés gyakorlása, vagy az éberség gyakorlása azt jelenti, hogy fel kell ébredni ebből az álomból, amely szellemi tapasztalásainkat lefedi. Ez a felébredés még nem állandósult állapot, hanem egy ismételten fellépő villámszerű bevágása valaminek, amit meg kell tanulnunk észrevenni.

A harmadik felhívás így hangzik: „*Gyakorold a Szellemi látást a gondolat csendjében.*” Ez a szellemi látás imaginatív jellegű (ellentétben a Szellem-eszmélés inspiratív jellegével és a Szellem- emlékezés intuitív jellegével).

Célja a *valóságos gondolkodás*. De éppen itt kell megélnünk azt, hogy milyen erősen tartozik össze és mennyire függ egymástól az emlékezés, az átélés és a meglátás. A múlt képei elvezetnek mindet az Atyaszellem teremtet világába, ahol „valóságosan élünk”. A meditáció élménye összeköt minket a Krisztus-lény működésével, aki elsősorban igazán érezni tanít meg minket. A Szellemi látás gondolata azt a biztonságot kölcsönözheti nekünk, hogy mint emberek, az örök isteni céloknak megfelelően cselekszünk. A szellemi látás nélkül állandó bizonytalanságban tévelyegnénk.

A legnagyobb akadályai a Szellemi látásnak azok az elvárások és előítéletek, hogy valami biztosnak kell megjelennie. Rudolf Steiner többször is óvott minket más és más fogalmazásban ettől az elvárástól, attól, hogy ne várja valaki azt, hogy szorgalmas gyakorlás után hirtelen egy függőny fölmeleg előtte és a szellemi világ, mint egy film a vásznon láthatóvá válik. A Szellemi látás először véletlen eseményként merül fel az ember életében, de sokkal gyengébb energiával, mint egy emlékkép, vagy egy gondolati végkövetkeztetés. Itt szellemi jelenlétről van szó (annak szó szerinti formájáról), arról az aktivitásról, amely ezt a véletlenszerű impulzust felismeri, megtartja, hogy újból el ne tűnjék. Ezenkívül nagyon fontos, hogy ezeket a benyomásokat ne próbáljuk meg túl gyorsan intellektuálisan rögzíteni. Őrizzük azt meg, mint a sokat érő drágakövet és próbáljuk meg olyan tisztán, ahogy csak lehet, emlékezetünkben életben tartani.

A Szellem- emlékezés, a Szellem-eszmélés és a Szellemi látás mindhárom aspektusában központi feladatot foglal el a Szellemtudományi Szabad Főiskola programjában és ide tartozik ezeknek a szellemi területeknek a kutatása is. Minden antropológus, aki szabadon elhatározza, hogy ennek a Szabad Szellemi Iskolának a programját követi, annak feladata az, hogy ebben a kutatásban közreműködjön. Természetesen, minden főiskolára való felvételnél különböző feltételeket szabnak és megkövetelik a szükséges előképzettséget. Itt is szükséges, hogy az Antropológia területén bizonyos fejlettségi fokot már elérjen a tanuló.

Az Általános Antropológiai Társaság tagságához a megfelelő érdeklődés is elégséges. A Szabad Szellemi Főiskolába való belépésekor azonban az ember felelősséget is vállal magára. Többek között ehhez az tartozik, hogy aktívan részt vesz a szellemi területek megfelelő kutatásában a fent leírt bensőséges módon, ami mindenki számára lehetséges.

Az 1923-as Karácsonyi Ülésen, melynek során az új Antropológiai Társaság és a Szellemtudományi Szabad Főiskola alapítása történt, megnyitásként hangzott el a GRUNDSTEIN meditáció, az Alapkö, amelyet Rudolf Steiner a tagok szívébe helyezett. A Alapkömeditáció felhívás részében foglaltatik benne az, amikor a Szellem- emlékezés, a Szellem-eszmélés és a Szellemi

látás háromszoros gyakorlására szólít fel, mely az új misztériumoknak az előszobája és amelyeket a Szellemtudományi Szabad Főiskolában elsőként kell megjeleníteni. Ez a háromszori gyakorlás fölfogható úgy is, mint a Szellemtudományi Szabad Főiskolának egy előfokozata.

A hármass tagozódású ember, mint kozmikus valóság

Az első gyakorlat: a saját lényünkön keresztül elvezet minket a világ teremtető erőinek a területére:

Übe Geist-Erinnern
In Seelentiefen,
Wo in waltenden
Weltenschöpfer-Sein
Das eigne Ich
Im Gottes-Ich
Erweset:
Und du wirst wahrhaft lehen
Im Menschen-Welten-Wesen.

Gyakorold a Szellem- emlékezetet
A lélek mélyén,
Ahol az irányító világteremtő létben
A saját-Én az Isten-Énbe lényegül
Ott valóságosan fogsz élni
Az Ember-Világ-Lényében.

„A lélek mélyén”: Itt arra a lelki birodalomra utalunk, amely az akarat erőivel és az anyagcsere-folyamatokkal van összekapcsolva. Ez a lélek alvó része, mely szoros kapcsolatban áll az életerőkkel. Ha az ember átlépi a küszöböt és tudatosan belép azoknak a szervi erőknek a világába, amelyek az anyagcsere-folyamatokat irányítják, akkor ott először félelemkeltő hatalmakkal találkozik, azokkal a hatalmakkal, akik egy későbbi stádiumban, mint a magasabb Hierarchia lényei fognak majd megnyilvánulni – mint uralkodó, világteremtő lények.

A világteremtő lét működő, Hierarchikus világában a saját-Én lényként jelenik meg. Ez annyit jelent, hogy nemcsak egy elképzelés, szó vagy egy határozatlan élmény formájában, hanem lényyszerűvé válik.

A saját-Én az Isten Énbe lényegül az Alapkő nyelvezetben – vagyis meglényiesül. Az Isten-Ént az első rész második versszakában szólítja meg, mint a magasságok Atyaszellemét. Ebben az Atyai világban az I. Hierarchia lényei egyidejűleg szolgák is. Az ő szolgálatuk folyamán árad a szeretet, a harmónia és az akarat tűzésnek minőségén keresztül. Ebben az Atyavilágban van minden szellemi létezőnek az alapja: ott lényegül meg a mi magasabb, igazi Énünk.

Amikor Énünk lényé válik, akkor tudunk igazán élni az Emberi-Világ-Lényben. Az 1923. december 25-i alapkőletétel során Rudolf Steiner sokszor beszélt a dodekaéder alakú szeretetkőről, mely szubsztanciáját a világ ember-szeretetéből, a képszerűségét a világ ember-imaginációjából és az alakját a világ ember-gondolataiból merítette. Ez a három erő: a világszeretet, a világimagináció és a világgondolat kölcsönzik az embereknek azt az erőt, hogy mint személyes Én-ember, az embervilágban a világ jövőjéért tevékenykedjen és csak akkor tud igazán élni az Ember-Világ-Lényben.

A második gyakorlatban egy olyan területre jutunk, ahol az emberi lélek és a világtettek az érzésben egyesülnek:

Üde Geist-Besinnen
In Seelengleichgewichte,
Wo die wogenden
Welten-Werde-Taten
Das eigne Ich
Dem Welte-Ich
Vereinen:
Und du wirst wahrhaft fühlen,
Im Menschen-Seelen-Wirken.

Gyakorolt a Szellem-eszmélést
A lélek-egyensúlyban,
Ahol a hullámozó,
Világjövőt formáló tettek
A saját-Ént a világ-Énnel egyesítik,
Ott valóságosan át fogod érezni majd
Az Ember-Lélek működését.

A Szellem-eszmélés meditatív gyakorlata a lélek-egyensúlyban történik, a múlt és a jövő mögött, a kozmosz és az ember között. Ebben a lélek-egyensúlyban a hullámozó, a világot formáló tettek egyesítik a saját-Ént a világ-Énnel, a Krisztus-Lénnyel.

Ahogy az Atya erői az örökkévalóság világát és a létet alkotják, ugyanúgy viseli a Krisztus-erő a világ-Ént, az időbeli fejlődés világát. Az időbeli fejlődés áramában a léleknek kell létrehoznia azt a pillanatot, amikor felel. Ez csak a lélek egyensúlyi helyzetében történhet meg.

Az ember a Hold-szféra alakító erőin keresztül születik a világra. Ezek az éteri alakformáló erők összekapcsolódnak az emberi maggal – az öröklődés erőivel párhuzamosan hatnak az embrionális fejlődés folyamán. Eszerint formálják ezek az erők az ember személyes étertestét. Az étertest nemcsak közvetítő az ember testi és szellemi-lelki folyamatai között, hanem közvetít az ember és a társadalmi környezet között is. Ez nyilvánul meg a temperamentumunkban.

A régi múltbeli karmánk lenyomatát őrző Hold-erők belemerítenek minket az életbe és segítenek abban, hogy karmánkat megvalósíthassuk. Ezek az erők kb. a 27-28 életévünkig intenzíven hatnak, utána elapadnak. Másképpen kifejezve: az inkarnációnkban a régi Hold-karmánk kb. a 28.-ik évünkig inkarnálódik. Amennyiben ezután semmi új nem történik, akkor az ember folyamatosan csak ismételheti azt, amit a korábbi életeiből magával hozott. Ez az embervoltának a fokozatos kiszáradáshoz vezet, aktivitása csökken, csupán a konvencionális, frázisszerű, rutinszerű megszokott cselekedetekre redukálódik, erre a három tényezőre, melyek a XX. századi kultúrát fenyegetik

Csak akkor keletkezhet valami új, ha beavatkozik egy olyan erő, amely a születéskor hozott képességekhez valamit hozzá tud adni úgy, hogy az élet végén nyereség, azaz többlet keletkezzen. Ez csak az Én által lehetséges, ahol az a minden fejlődés alapján képező Nap-erőkkel kapcsolódik össze. Ekkor keletkezik a régi Hold-karma mellett – mely minket a világba helyezett és az utunkra állított – az új Nap-karma, amelyet a Krisztus-erővel összekapcsolódva mi magunk teszünk hozzá. Ezt egy képpel lehet könnyebben érthetővé tenni: Az ember a holdkapun keresztül születik meg és halálakor a napkapun kell, hogy átmenjen.

Ez a *jövőkarma*, ez a Nap-karma, mellyel először az Újtestamentumban, a János Evangéliumának 9. fejezetében találkozunk. Egy vakon született az út szélén ül és koldul. A tanítványok megkérdezik Jézust: „Rabbi, ki vétkezett, ő maga, vagy a szülei, hogy vakon született”? Egy ilyen kérdésnek, mely a vakon született saját vétkével kapcsolatos, csak akkor van értelme, ha az ember meg van győződve annak a lehetőségéről, hogy van régi karma is. Jézus azt válaszolta: „Sem ő, sem a szülei nem bűnöztek, hanem Isten műve kell, hogy megnyilvánuljék általa.” Mit értett ez alatt? Itt az ember jövőbeli karmájáról van szó. Itt történik valami, ebben az esetben valaki vakon megszületik, azért, hogy később a találkozása Krisztussal létrejöhessen. Valami új nyilvánul meg a Krisztus által megidézett új Nap-karmában, abban a Karmában, amely nem a múlt, hanem a jövőre utal.

Amióta Krisztus leérkezett a Földre, a Nap-karma hat az Emberiségre. A Hold-karma mindig hozzánk kapcsolódik és meghatározza a személyes inkarnációs feltételeinket, ezáltal találjuk meg azt a karmikus helyet, amit a társadalmi életben elfoglalunk. A Nap-karma, mint Krisztus-karma elsősorban az embertársaink felé irányul. Az időáramba belehelyezett életünkön keresztül alakul ki és valósul meg segítségként és itt is lehet megélni. Ez itt egy társadalmi, a szeretet erői által hordozott karma.

Épp ezért nem kell csodálkozni azon, hogy a János Evangélium teljes 9. fejezete a vakon született gyógyulásának társadalmi hatásairól szól, s a tulajdonképpeni csoda leírása csak egy részeseménnyé válik. A farizeusok azért ítélik el Jézust, mert szombaton gyógyított. Mások kételkednek abban, hogy ez bűnnek minősül-e. A vakon született ember szüleit elővezetik, de azok nem mernek semmit sem mondani a félelemtől, hogy kiközösítik őket. Végül a gyógyultat is kidobják a templomból, mert a farizeusoknak, mint a régi törvény papjainak gyűlölniük kell a Nap-

karmát. Jézus végül is a következő szavakat mondja: *Ítélni jöttem erre a világra, hogy a nem látók lássanak és a látók vakokká legyenek.*”

A Szellem-eszmélés gyakorlata a lelki egyensúlyban azt jelenti, hogy a mindenkori életfázishoz tartozó egyensúlyt kell megtalálni, a helyes egyensúlyt az új és a régi, a Hold- és a Nap-karma között. Ha ez sikerül, ebből a lelki egyensúlyból kiindulva a „hullámzó világjövőt formáló tettek a saját-Ént a világ-Énnel egyesítik.” Itt megint az Ember-Világ-Ént szólítjuk meg, de most az idők folyamán való fejlődésében. A világjövő tettek például azok a fejlődési fázisok, melyek az Atlantiszi korszak utáni kultúránkban zajlanak. Mi ma a tudati lélek korszakában élünk. Önünknek saját fejlődését bele kell illesztenie abba az általános fejlődésbe és egyesülnie kell vele, mely jelenleg is zajlik és amelynek alá vagyunk vetve. Ha ez sikerül, akkor „valóságosan átérezhetjük majd az Ember-Lélek működését.”

Valóságosan érezni csak úgy tudhatunk, ha megbirkózunk ezzel és részt is veszünk abban a folyamatban, amely az értelmi lélektől a tudati lélekig vezet. Ez egy igazi lelki harc. Minden egyéb harc csak az ellenerők eltérési manővere. Ennek a harcnak a kimenetele attól függ, hogy Krisztussal össze tudunk-e kapcsolódni, vagy sem. Ezért jött Ő erre a világra, hogy ítéletet hozzon.

A harmadik gyakorlat összekapcsol minket a világfejlődés legmagasabb céljaival:

Übe Geist-Erschauen
In Gedanken-Ruhe,
Wo die ewigen Götterziele
Welten-Wesens-Licht
Dem eignen Ich
Zu freiem Wollen
Schenken:
Und du wirst wahrhaft denken
In Menschen-Geistes-Gründen.

Gyakorold a Szellem-látást
A gondolat csendjében,
Ahol az örök Isteni célok
A szabad akarathoz a saját-Énnel
A Világ-Lény Fényét ajándékozzák,
Ott majd valóságosan fogsz gondolkodni
Az Emberi-Szellem-Alapokon.

Szellemi látásra manapság nagyon sokan törekednek: lehetőség szerint a leggyorsabb utat kívánják választani! Itt a gondolati nyugalom nagyon gyorsan gondolati ürességgé tud változni és ez egyáltalán nem ugyanaz!

A *gondolati üresség* gyakorlását sokszor „meditációnak” nevezik. Itt például automatikusan bizonyos szavakat ismételgetnek – ez jó módszer arra, hogy gyorsan ellazuljunk a testünktől és különféle fényélményekben legyen részünk. Ezek azonban legtöbbször kaotikusak és ellenőrizhetetlenek.

A *gondolat nyugodtsága* ezzel szemben a következőt jelenti: megnyugodva létezni egy gondolatmenetben, amely tisztán és érthetően áll előttünk és ki van zárva minden más gondolat, amely ebbe a gondolatmenetbe be akarna lépni. A mai ember számára ez különösen nehéz. Legtöbbször abban a pillanatban, amikor az ember elkezd megfelelő gondolatokra koncentrálni, akkor mindenféle egyéb gondolat – mint a fehér egerek egy ketrecben – elkezdnek átrohanni a fején. Egészen más, ha ez a gondolat tagja egy gondolatmenetnek, ahol a különböző gondolatok áttekinthető összefüggésben vannak egymással. Akkor rendben és szabályosan sorakoznak egymás után. Itt teljes tudatával van jelen az ember.

Egy gyakorlat, amivel az ember elérheti ezt a nyugodt gondolatáramlást: Egy fogalom jelentésére gondolunk először, egy rendezett gondolatmeneten keresztül, miután ezt az egész gondolatmenetet egyetlen képbe, táblóba megpróbáljuk összefogni, melyet az ember a gondolat saját belső összefüggései alapján a szellemi szeme előtt épít fel. Az az erő, ami ezáltal megidéződik, előfeltétele annak, hogy megéljük az örök isteni célokat, amelyek az örökkévalóság világában mindig is benne voltak, benne vannak és benne is maradnak. Ez a világ is abból a Világlény fényéből származik, amelyet a szabad akarathoz kaptunk ajándékba: egy olyan akarathoz tehát, amely mentes mindenféle temperamentumtól, vágytól, ösztöntől és szenvedélytől. A szabadság

csak ott jöhet létre, ahol számunkra az örökkévaló világ valamit közöl és ugyanakkor ez a mi magasabb Énünk akaratával is egyezik. Annak a magasabb Énnek az akaratával, aki megtestesülésünk az örökkévalóság világában visszamaradt és onnan kíséri az időbeli világban lévő lélek fejlődését és minden éjszaka kapcsolatba kerül az elmúlt nap gyümölcseivel.

A földi lélek fejlődése során a különböző életfázisokban a testi impulzusok, az érzékszervi benyomások kapcsán és a társadalmi környezetbe való beilleszkedés hatására az akarat is kifejlődik. Ez az akarat azonban nem szabad. Ha a gondolatainkban hat, akkor ez a gondolkodás a külvilág szolgálatában áll és nem a szellemében.

Amennyiben az akaratot a saját Énünk inspirálja, akkor gondolkodásunk megnyílna annak, amit a Hierarchia meg akar nyilvánítani. Ekkor a gondolkodásunk a Szent Szellem szolgálatában áll. Erről szól az Alapkőmeditáció harmadik részének második versszaka, amelyben majd a későbbiek folyamán fogunk elmélyedni.

Atya, Fiú, Szent Szellem és a Hierarchiák

Az Alapkőmeditáció első három nagy részének, amelyben az emberi lelket háromszori gyakorlásra hívják fel, két-két versszaka van. Az első versszak mindig az emberi lélek földi életéből indul ki. Ezzel szemben a második versszak mindig a kozmikus összefüggésekre világít rá, amit mi, földi emberek, az „Itt és Most”-ban, mint három lelki megnyilvánulási formát élhetünk meg. Itt pillantsunk a három égi Hierarchiára kell, hogy irányuljon.

Rudolf Steiner ezeket a Hierarchiákat a Karácsonyi ülés előadásai során, ahol az Alapkőmeditáció szövegét minden nap elmondta, minden alkalommal más-más módon szólította meg. A Karácsonyi ülés záróbeszédében, 1924. január 1-jén a Hierarchiák tradicionális megnevezését használta, míg a tulajdonképpeni Alapkőmeditációnál, 1923. december 25-én egy összefoglaló, új megnevezést használt, mindhárom fajta lényekből álló csoport egy-egy külön megnevezést kapott. Ebben a formában a mondatok később, az Antropozófiai Társaság lapjában meg is jelentek.

A három Hierarchia működéséből kiviláglik a szentháromság három aspektusa, az Atya, a fiú és a Szent Szellem.

Az első rész megfelelő versszakában az első Hierarchia kerül a középpontba:

Erőszellemei: Szeráfok, Kerubok, Trónok

Ezek az Erőszellemek a teremtés Atya-Isten működésének aspektusait képviselik az örökkévalóság minőségeiből kiindulva, melyek a világban a létet alkotják.

A második részben a második Hierarchiát szólítja meg:

Fényszellemei: Kyriotetes, Dynamis, Exusiai,
Bölcsesség, Mozgás, Forma urai.

Ők a Fiú-Isten kvalitásait ajándékozzák nekünk, azaz az időáramban történő fejlődés minőségét: a szellemvilágból való leszületéstől a halálig és „a Krisztusban” való feltámadást.

A harmadik részben a harmadik Hierarchiát szólítja meg:

Lélekszellemei: Archajok, Arkangyalok és Angyalok.

Ők azokat az erőket ajándékozzák nekünk, amelyek mindezt eljuttatják a tudatunkig és így a teremtés maga létében megnyilvánul. Ebben a szférában él Sophia, a „Szent Bölcsesség” ellentétben a földi ember profán bölcsességével.

A három Hierarchiához intézett felhívással kapcsolatban az un. Rózsakeresztes mondás, amit Rudolf Steiner szintén felvett az Alapkőmeditáció szövegébe. Itt is két megfogalmazás létezik: az ősi latin forma és a Rudolf Steiner által megújított formula. A latin formula csak 1923. december 29-én és 1924. január 1-jén hangzott el. A megújított forma került később nyomtatásba, mint irányadó.

Christian Rosenkreutz a Hármasságról szóló mondatokat eddig egy elérhetetlen messzeségből hozta közel hozzánk ezekkel a szavakkal – még maga Alanus ab Insulis sem óhajtott erről bármit is mondani. Így hangzik

Ex Deo Nascimur
In Christo morimur

Per spiritum sanctum reviviscimus.

Ezt a latin mondást a mi időnk számra újjá kellett fogalmazni. Rudolf Steiner tette meg ezt az újjáteremtést a XX. század szellemében és fordította német nyelvre. Később, más összefüggésben Rudolf Steiner ezeket a szavakat megint más formába öntötte.

Az Alapkőletételnél a mondatok a következőképpen hangzottak:

Ex Deo nascimur
Az emberiség az Isteniből lényegül.

In Christo morimur
Krisztusban válik életté a halál.

Per spiritum sancum reviviscimus
A Szellem Világ-gondolatában felébred a lélek.

A korábbi megfogalmazás az Emberré válást a születés előttiből vezeti le, mint az Atyából való születést, mint a Krisztusban való meghalást és a Szellemben történő feltámadást. A mondatok új formája az embert a földi létében így ábrázolja: *az Istentől származunk (Steiner itt a meglényegülünk szót használja). Krisztusban mindaz élővé válik, amit eddig a halál erői uraltak és a Szellem által ébredhet fel a lélek. Ennek a halál és a születés között kell lejátszódnia. Az Alapkő a mi napi életünk köve!*

Erőszellemek, Fényszellemek és Lélekszellemek

Most nézzük meg az Alapkőmeditáció mindhárom versszakának második részét egy kicsit közelebbről. Kezdjük az első részével:

Denn es waltet der Vater-Geist der Höhen
In den Weltentiefen Sein-erzeugend:
Ihr Kräfte-Geister,
(Seraphim, Cherubim, Throne,)
Lasset aus den Höben erklingen,
Was in den Tiefen das Echo findet.
Dieses spricht:
Aus dem Göttlichen weset die Menschheit.
(Ex Deo Nascimur)
Das hören die Geister im Ost, West, Nord, Süd:
Menschen mögen es hören.

Ahol a magasságok Atya-Szellem működik
A világ mélységében létét megnyilvánítva
És Erőszellemei,
A Szeráfok, Kerubok, Trónok
A magasságokból felzengetik mindazt,
Ami a mélységekben visszhangra talál;
Ez így hangzik:
„Az emberiség az Isteniből lényegül”
Ex Deo Nascimur
Ezt hallják a szellemek keleten, nyugaton, északon és délen,
Bárcsak hallanák ezt az emberek.

A magasságos Atyaszellem egy ártatlan vallásosság számára elérhetetlenül messze a „felhő fölött” trónol és mégis mindent átlát. A középkorban ennek a képnek a megjelenítése a mindent látó, örökkönvaló szem, egy háromszögben. Ezzel a mindent látó és védő Atyával találkozunk művében, a világ mélységeiben, az általa teremtett földi létben, a kristályokban, az alaktalan rétegekben, szilárd közetekben, folyékony lávában, forrásokban, patakokban, folyókban és óceánokban.

Az első Hierarchia magas lényeinek a minősége német elnevezésükből is kicseng:

A Szeráfok a „Szeretet Szellemi”, a legmagasabb rendű lények, akiket mi emberek fel tudunk fogni. Ők maguk teljes egészében a szeretet, mely minőséget az örökkévalóság világában képviselik. Mindenhol, ahol a szeretet feléled és felvirágzik, ők azok, akik ezt a minőséget az örökkévalóság világából odaajándékozzák az időbeliség világának. Maga a Szentháromság – az Atya, Fiú és Szellem – az emberek számára közvetlenül nem fogalmazható meg, csak a kihatásai által, a Hierarchián keresztül ismerhető meg. Így mindenki alapján véve besűrűsödött szeretet, besűrűsödött harmónia és besűrűsödött akarat.

A Kerubok a „Harmónia Szellemi.” Hatásukat mindenhol megtaláljuk a Kozmoszban, a kristályok alakjában és szögeinek viszonyában, a rejtett matematikában, mely a világmindenség egészét áthatja, a hangzatok és szünetek számviszonyaiban, a kozmosz egyensúlyi viszonyaiban, amelyet számunkra a csillagászat fejez ki. Ilyen az Alapkő ősképe, a pentagonális dodekaéder, a minden irányban szabályos, tizenkét ötszög alakú lapból álló test. Ez az alakzat a Kerubok egyik közvetlen megnyilvánulása, vagy a földi nyelven kifejezve a Kerubok *névjegykártyája*. Földi halandóként őket tartjuk kezünkben, amikor felemelünk egy pirit kristályt.

A Trónok az „Akarati tűz Szellemi.” Mindenhol, ahol egy gyufa fellobban, ott a Trónok hatásával találkozunk. Az ősi misztériumok oltárain fellobbanó áldozati láng az embert a teremtés őskézetével, az ősz-Saturnusz-állapottal akarta kapcsolatba hozni, ahol a Trónok önmagukat áldozták fel azért, hogy az ősi tűzben a Föld és az Emberiség fejlődéséért elégjenek. A Trónok minősége az áldozati lelkesedés tüze.

Ezt a három minőséget szólítja meg az Alapkő szövege, hogy az Atya Lényét élményként élénk tárja. A magasságok Atyaszelleme a világ mélységében, „önmagát megnyilvánítva” ennek a három minőségnek a közvetítésével hat. Együttessen a következő szavakkal nevezzük meg őket: Az Ő Erőszellemei és most már tudhatjuk: hogy egy erő nem egy névtelenül kiszámítható megjelenés, hanem egy áldozat, törvényszerűen kiszámítható harmónia és szeretet az Emberiség számára.

Így szólnak hozzánk: „Az emberiség az Istenből lényegül.”

Azok a Hierarchiák, amelyek a legmélyebben kötik össze magukat az anyagival, a legmagasabb rendű Hierarchiák. Biztonságot adnak – a természeti törvényekre építhetünk. Az anyagot szeretni annyit jelent, hogy köszönetet mondunk a Szeráfoknak.

A második rész második versszaka a következőképpen hangzik:

Denn es waltet der Christus-Wille im Umkreis
In den Weltenrythmen Seelen-Begnadend:
Ihr Lichtes-Geister,
(Kyriotetes, Dynamis, Exusiai,)
Lasset vom Osten befeuern
Was durch den Westen sich formet.
Dieses Spricht:
In dem Christus wird Leben der Tod.
(In Christo Morimur)
Das hören die Geister in ost, West, Nord, Süd:
Menschen mögen es hören.

Ahol a Krisztus-Akarat a környező Világritmusokban
Léleknek kegyelmező módon árad,
Fényszellemei:
Bölcsességek, Mozgás és Forma Urai,
Engedjék, hogy keletről felizzon mindaz,
Mely formát kap nyugatról,
Ez így hangzik:
„Krisztusban válik életté a halál”
In Christo Morimur
Ezt hallják a szellemek keleten, nyugaton, északon és délen,
Bárcsak hallanák ezt az emberek.

A világritmusokban a Krisztus-Akarat működik és a második Hierarchia: a Bölcsesség, a Mozgás és a Forma Szellemi azok, akik a világritmuson keresztül az összes égtáj felől megnyilvánulnak számunkra.

Forduljunk egy kicsit közelebb a második Hierarchiához.

A *Kyriotetesek* a „Bölcsesség Szellemei”; a *Dynamis-ok* a „Mozgás Szellemei”, vagy másképpen a *Ritmus Szellemeinek* is nevezhetjük őket, mivel minden kozmikus mozgás egy ritmus. Az *Exuziai-k* a „Forma Szellemei”, ők az építései a második Hierarchia teremtő akarátának.

Ha az ember élőként akarja megjeleníteni a második Hierarchia minőségeit, akkor azt úgy teheti meg, ha a három minőséget: a bölcsességet, a mozgást és a formát, különböző összekapcsolódásokban átengedi a lelkén:

A bölcsességgel teli mozgó forma,
A megformált bölcsességteljes mozgás,
A mozgó formát öltött bölcsesség,
A bölcsességgel telített megformált mozgás stb.

A második Hierarchiában minden különféle módon ható megnyilvánulása olyan, hogy elsősorban a bölcsesség minősége dominál benne, amely áthatja a formát és a mozgást. Akkor, amikor az Alapkő versezetében az egész II. Hierarchiát a Fény Szellemei elnevezéssel illetjük, akkor a működő bölcsességnek erre a fény-vonatkozására helyezzük a hangsúlyt.

A Földfejlődés ős-Nap fokozatának elején, miután az ős-Szaturusz hőkozmosza kimerítette fejlődési lehetőségeit és a következő fejlődési szakasznak egészen újként kellett megszületnie a kozmoszból, akkor a Kyriotetesek, vagyis a Bölcsesség Szellemei bölcsességi szubsztanciájukat beleáramoltatták ebbe az új, leendő kozmoszba, áthatották azt bölcsességükkel. Ez a bölcsesség átsugározta a kozmoszt egészen annak határáig és onnan, mint fény verődött vissza. Ezáltal az eddigi sötét, meleg kozmoszt beragyogta a bölcsesség.

Az első meditációk egyike, melyet Rudolf Steiner a tagoknak adott, a következő volt:

A bölcsesség fényben szövődik.

W. Zeylmans van Emmichoven Alapkőről szóló könyvében, öt fényminőséget különböztetett meg, melyek az Alapkőmeditáció negyedik és utolsó részében található. Ennek a negyedik résznek a tartalmába a későbbiekben részletesen el fogunk mélyedni. Itt említjük meg, hogy a második Hierarchia ős-fényminőségét itt szólítja meg azt, amely később, a fejlődés során, részminőségekre bomlik fel.

Az ősfénynek ez a minősége a napfény keletről nyugatra történő mozgásának ritmusában nyilvánul meg a Földön. A fény másik oldalának, a „Bölcsességnek a megnyilvánulása is ugyanígy, keletről nyugat felé hat. Az ősi mondás: *„Ex oriente lux – a fény keletről jön”* nem a reggeli napkeltére utal elsősorban, hanem az ősi misztériumoknak a bölcsességeire, melyek az első Atlantisz utáni kultúrkorszakból származnak és az európai kultúra alapján képezik.

Ma viszont, ennek a bölcsességnek a nyugatról származó természettudományos megismerés hatására új formát kell öltenie, amely majdan egy tudati lélek kultúrájában kell, hogy megállja a helyét.

Nyugatról az Exuziai-k, vagyis a Forma Szellemei forma-ereje kell, hogy megjelenjen, úgy, hogy – ellentétben a *lebegő* bölcsességgel – egy formát öltött bölcsesség és bölcsességteljes formák keletkezhesse.

Középen, Európában a bölcsesség és a forma ezt követően a Ritmus és a Mozdás Szellemei által kapcsolódik össze az élő időárammal. Az *élő időárammal* való foglalkozás a középpont feladata. Ennek az élő időáramnak a hatásáról van szó a vers második részének elején.

Denn es waltet der Christus-Wille im Umkreis
In den Weltenrythmen Seelen-begnadend.

Ahol a Krisztus-Akarat a környező Világritmusokban
Léleknek kegyelmező módon árad.

Egy régi Antropozfiai Társaságbeli taggal folytatott beszélgetés során Rudolf Steiner egyszer azt mondta: *Krisztus a Mozdás Urai mögé rejtőzik. Krisztus az Emberiség fejlődési folyamatában a Mozdás urai mögül kegyelemteljes impulzussal hat.* A világritmusokban tehát, a Ritmus Szellemeinek működési területén Krisztus a mi individuális fejlődési folyamatunkba léleknek megkegyelmező módon működik.

A környező világ ritmusa, ahogy az a nappalok és az éjszakák, a tavasz, nyár, ősz, tél ritmusában megnyilvánul, egy kegyelem a lelkiéletünk számára! Kegyelemteljesen következik el az éjszaka számunkra egy olyan nap után, melyben talál fájdalomteljes tapasztalatokra tettünk szert, azért, hogy az éjszaka befogadott élmények reménységével újra ébredhessünk. A természet által

nyújtott nyár-örömeit leváltja bensőnkben a tél komolysága. A tavaszi feltámadás az ősz szellemi ébredésével áll szemben.

Sokat lehetne még foglalkozni az Alapkő versezetnek ezzel a középső részével: *Krisztus a léleknek megkegyelmező módon működik a környezetünk ritmusában: abban a környezetben, amelyben földi utunkat kell, hogy járjuk.* Minden nap újra ébredünk, mély hálával telve ezek iránt a ritmusok iránt, amelyekben élünk. A mindennapok közepette, a nagy zűrzavarban, akkor is, amikor minden a fejlettségén áll, gyorsan megtalálhatjuk a krisztusi kegyelem nyugodt lélegzetét. Ekkor a szívünk újból a platonikus napévek kozmikus ritmusában kezd verni és mi megint önmagunk leszünk. Újra megtaláljuk önmagunkat az életünk lélegző ütemében.

Ezáltal számunkra egyre érthetőbbé és megélhetőbbé kell, hogy váljon az, amit Wilsom Zeylmans van Emmichoven egyik könyvének címében mond: Krisztus „a valóság, amiben mi élünk.” És ekkor azok a szavak, hogy „*Krisztusban válik életté a halál*, létfontosságú jelentőséget nyernek.

A régi rózsakeresztes mondás így hangzik: *Krisztusban meghalunk.* Itt Krisztus az élet végén van és szembejön velünk a halál folyamán. Az Alapkőmeditációnál ezt a találkozást az élet minden pillanatára kiterjeszthetjük. Minden pillanatban meghalunk egy kicsit, a halálerők hatnak bennünk: de a Golgota óta ez a halál már nem egy tiszta elhalása a testi sejteknek (az agyban naponta kb. 10000 db pusztul el), hanem egyidejűleg egy találkozás is a krisztusi feltámadás-erővel. Ez a halál életünk folyamán a szellem feltámadását is jelenti a test kötöttségéből.

Ahogy az első, úgy a harmadik rész is a következő szavakkal fejeződik be.

Das hören die Geister in Ost, West, Nord, Süd:
Menschen mögen es hören.

Ezt hallják a szellemek keleten, nyugaton, északon és délen.
Bárcsak hallanák ezt az emberek.

Itt a *szellemek* megnevezésénél az un. elementális szellemekről van szó. Ez világossá válik Rudolf Steiner 1924. január 1-én este tartott felolvasásából. Ezeket a természetben működő szellemi lényeket mi úgy ismerjük, mint törpéket, tündéreket. Stb. Ők a II. Hierarchia tulajdonképpeni *építőmunkásai*. Ők direkt módon átérték azokat a változásokat, amelyek a Golgota Misztériuma után a Föld éteri zónájában zajlottak le. Krisztus életszelme közvetlenül áthatotta őket és így új módon részesültek a Naperekből.

Ezek az elementális lények aggódva kérdezik, hogy az emberek is észrevették-e vajon ezt a változást? (Tintagel várában Arthur Király és lovagjai, amikor a hullámokon csillogó napfény játékát kontemplálták, abban a helyzetben voltak, hogy az új minőséget élő valóságában fogták fel és tudták hogy: Krisztus, aki a *környező világokban az elementálisok Ura*, összekapcsolta magát a Földdel. A haldokló természet új életet fogadott be.) „Bárcsak hallanák ezt az emberek” – háromszor csendülnek fel akkor ezek a szavak, amelyek a modern, Istent elhagyó emberekhez szólnak, akik a szellemhez vezető utat a saját erejükből kell, hogy újra meghódítsák.

Ez a központi mantrikus kijelentés – amely a vers második részében hangzik el – utal az embernek arra a feladatára, hogy szívverését és a tüdő-légzés ritmusát ismételtén összhangba kell hoznia a világritmussal és szellemi szemünkkel megláttatja azt a Krisztus-alakot, aki kegyelmet sugárzó erővel áthatja a különböző elemeket. Ez az alak imaginatív úton úgy élhető meg, mint lépkedő fényalak, aki csípőig a földbe merülve átgázol azon és szeretetteljes szemeivel szívünkig átmelegít bennünket.

Abban a plasztikus szoborcsoporthoz, amit Steiner az első Goetheanum számára részben maga faragott, találjuk szembe magunkat ezzel az előlépő alakkal, aki az Emberiség képviselője.

A harmadik részt második szakaszában a Szellem működésének területére érkezünk:

Denn es walten des Geistes Weltgedanken
Im Weltenwesen Licht-Erfliegend:
Ihr Seelen-Geister,
(Archai, Archangeloi, Angeloi,)
Lasset aus den Tiefen erbitten,
Was in den Höhen erhört wird.
Dieses spricht:

In des Geistes Weltgedanken erwacht die Seele.
(Per Spiritum Sanctum Reviviscimus.)

Das hören die Geister in ostv. West, Nord, Süd:
Menschen mögen es hören.

Ahol a Szellem Világ-gondolatai
Működnek a Világlényben
Fényért esedezve,
Lélekszellemei:
Archájok. Arkangyalok, Angyalok
A meghallgatásra méltó könyörgést
A mélyből a magasba felemelik.
Ez így hangzik:
„A Szellem Világ-gondolatában felébred a lélek.”
Per Spiritum Sanctum Revivscimus
Ezt hallják a szellemek keleten, nyugaton, északon és délen,
Bárcsak hallanák ezt az emberek.

A Világlényben, ahogy azt az első Hierarchia megteremtette, a Világ gondolatok teremtő architektúrájukban szálltak alá és lekötődtek az anyaghoz. Ezeket „elvarázsol” gondolatokat akarjuk mi a Földrejlődés második felében ismételtten felszabadítani.

Az Atlantiszi korszak közepéig, a teljes Földfejlődés közepén egy megszilárdulási és „elvarázsolási” folyamatnak kellett lezajlania. A második hatalmas fejlődési korszakban a Földnek ennek az ellenkezőjét, a feloszlás dinamikáját kell megélnie ahhoz, hogy a következő kozmikus fejlődés szakaszig el tudjon jutni.

A III. Hierarchia lényei, a *Lélekszellemek* az a feladata, hogy ezt az átváltozási folyamatot végigkísérjék. Egy ember egész egyszerűen megállhat egy nagy katedrális előtt és minden további kérdés nélkül vizsgálhatja ezt. Szándékától függően ezt az építési remeket belső igyekezettel, keletkezésében átélheti, ezáltal egyesülhet az építész építő gondolatával, az alapgondolattal, ami az épületet elindította és követheti ennek alakulását. Így vároznak a kozmosz építő és teremtő gondolatai a fényre, amely majd megváltja őket. Ez a megváltás csak akkor történhet meg ha egy teremtő gondolatot a maga tiszta, „elvarázolatlan” alakjában egy III. Hierarchiához tartozó lény „elgondol”: és ezeket a „mélységből jövő” gondolatokat felkérjük és felnyújtjuk, hogy a magasban megnyilvánulhassanak.

Ebben a folyamatban az emberek döntő szerepet játszanak. Mivel a III. Hierarchia a Lélekszellemek nevet viseli: ők az ember lelkében tevékenyek, de a táplálékuk is ebből a lélekből származik.

Az *Angyalok*, szó szerint „a küldöttek” kísérik az embert inkarnációiról inkarnációra és segítenek abban, hogy a lelki struktúráját összeállítsa, és felépítse, mindig olyat, amelyre leginkább szüksége van a következő fejlődési szakaszában. Ők az egyes emberek Lélekszellemei.

Arkangyaloknak az a feladatuk, hogy embercsoportokat vezessenek. A magasabb rangú Arkangyalok népeket vezetnek. Ők a Népszellemek, vagy Népnyelvek Szellemei, mások közülük Csoportszellemként ott nyilvánulnak meg, ahol emberek együttműködnek. A korábbi időszakokban, mikor az embereket még a törzsi-familiális kötelékek kötötték össze, oda is lekötődött egy-egy Arkangyali lény. A tudati lélek időszakában inkább közösségekről beszélhetünk, melyek valamely cél érdekében együttműködnek – iskola, intézet stb. – és idekötődnek a megfelelő Arkangyali lények. Egy csoport Arkangyali lények karaktere mindig a csoport szellemiségének fokától és milyenségétől függ. Vannak Ahrimáni és Luciferi Arkangyali lények is. Ha a csoportnak szellemi célja van, akkor lehetséges, hogy egy Krisztuserő áll áthatott Arkangyal érdeklődik a csoport iránt és segít neki abban, hogy nemes céljukat elérje. Minden mai csoport fel kell, hogy tegye azt a kérdést, hogy képes-e olyan módon dolgozni, hogy a szellemvilág érdeklődését annyira felkeltse, hogy egy jó szándékú Arkangyali lény összekösse magát velük.

Az *Archajok*, szó szerint: Őserők, vagy Ősi lények, ők a „*Személyiségsszellemek*”. Az Emberiség Énjének fejlődését és ébredését mozdítja elő. A fejlődés általuk zajlik az időben és ritmusban. Így az Archajok, mint Időszellemek működnek, akik az Emberiség fejlődése során egymást váltva a különböző szellemi periódusokban, annak egészét átfogva kísérik az embereket.

A III. Hierarchia az egyes embertől kezdve embercsoportokon keresztül az egész Emberiség körére kiterjeszti hatását: mindig arról van szó, hogy ezeknek a Hierarchikus lényeknek a tevékenysége a szellem felébredésével kapcsolatos az emberi lélekben. Ennek ellenére ez a Hierarchia nem teremtő Hierarchia: ezt az ébresztést ők önmagukban nem tudják megvalósítani. A

szellemi tartalmat és a szellemi célt lekérlik a magasabb Hierarchiáktól: ezek „meghallgatják” kérésüket és a kért dolgot ajándékként lenyújtják, úgy, hogy a III. Hierarchia az erre fogékony emberi lélekben, aki ez irányban kérdez, felvillanthassa azt.

Az Alapkőmeditációnak a harmadik része arról szól, hogy az embernek kérdéseket kell feltennie a szellemnek, a jelenségek világában a Világ-gondolatok iránt, melyek elvarázsolt formában találhatók meg a körülöttünk lévő világban. Ezeket a kérdéseket a III. Hierarchia továbbvezeti a II. Hierarchia felé, mely működő bölcsességének fényével áthatja azt és visszaadja ajándékként a III. Hierarchiának. Amit a III. Hierarchia ismét magába fogad és azt az ember, mint „Szent Szellemet” éli meg. A Grál templomban ez a Szent Szellem egy galamb képében jelenik meg, mely minden pénteken leszáll az égből és gyógyító kegyelmét és áldását ostya formájában helyezi a Grál kövére. Ez az ajándék csak a Grál közösség számára látható és fogható fel. Ahhoz, hogy ez így történjék, a tagoknak hosszú előkészítő és fejlődést elősegítő utat kellett maguk mögött hagyniuk.

Az érzéki világban az ember a látszólag összefüggéstelen részletek ezreitől belsőleg szét van szaggatva – ezért beteg. Akkor lesz ismét „gyógyult”, ha át tudja látni az ember és a kozmosz közötti szellemi összefüggéseket. Ez a gyógyító Szent Szellemnek, az Isteni Bölcsességnek, a Szófának a kegyelme, mint ahogy ezt a középkorban nevezték.

Az Alapkőmeditáció IV. része

In der Zeiten-Wende
Trat das Welten-Geist-Licht
In der indischen Wesensstrom;
Nacht-Dunkel
Hatte ausgewaltet;
Taghelles Licht
Erstrahte in Menshenseelen;
Licht,
Das erwärmet
Die armen Hirtenherzen;
Licht,
Das erleuchtet
Die weisen Königshäupter.

Göttliches Licht,
Christus-Sonne
Erwärme unsere Herzen,
Erleuchte
Unsere Häupter,

Daß gut werde,
Was wir
Aus Herzen gründen,
Was wir
Aus Häuptern
Zielvoll führen wollen.

Az idők fordulóján
Lépett be a Világ-Szellem-Fény
A földi Lény-áramba,
Az Éjszakai-Sötétek
Urává lett;
A Napvilágosság fénye
Fölragyogott az emberi lélekben;
A Fény,
Mely felmelegíti
A szegény pásztorszíveket;
A Fény,

Mely megvilágítja
A bölcs királyi főket.

Isteni Fény,
Krisztus-Nap
Melegítsd föl szíveinket,
Hozz világosságot a fejünkbe,
Hogy jó legyen
Mindaz, amit
Szívünkben megteremtünk,
Mindaz, amit
Elménkben tudatosan akarunk megvalósítani.

Az első három részhez, amely a hármasságot fejezi ki a kozmoszban és az emberben, csatlakozik ez a negyedik rész. A krisztusi tettet történelmi és emberiség-fejlődési perspektívába állítja be.

Az első három rész egy imaginatív képalkotásra szólít fel. Ennek a IV. résznek az előzőektől teljesen eltérő karakterét úgy akarják élményszerűvé tenni, hogy az előző három részt még egyszer röviden összefoglaljuk.

A Teremtő-szó, a megnyilvánuló Atyai hatás felülről lefelé zendül meg és belesűrűsödik a teremtett világ anyagába. Az ember ebben a teremtett világban él. Maga körül mindenhol az Atya-világot látja, amely „visszhangként” szól hozzá a kövekből, növényekből és állatokból, folyókból, felhőkből és a hatalmas természeti jelenségekből. Az Atya-világ mozgásformája és iránya vertikális, felülről lefelé hat a teremtés megnyilvánulásaként és alulról felfelé ennek visszhangjaként. Számunkra az Atya-világ ebben a visszhangban nyilvánul meg.

Az anyagteremtés sötétségében a Szellem megnyilvánuló Világ-gondolatai elvarázsolódnak. Az ember által szeretnének ismét feloldódni ebből a varázslatból. Ezt a feloldást az ember hajtja végre gondolkodó tudatával. Gondolatában tud csak ismét szabadon felragyogni és megnyilvánulni a Világszellem. A hatásirány itt is vertikális. Az ember a teremtés mélyéből kereső gondolatai által kutat a válasz után. A III. Hierarchia Lélekszellemei az emberrel együtt szálltak alá a teremtett világba. Ők megragadják az ember kereső és kérdést feltevő gondolatait, felemelik és átadják a II. és I. Hierarchiának. Az, amit fény után esedezve az ember a III. Hierarchián, mint közvetítőn keresztül felnyújt és átad a II. Hierarchiának, az a magasban válaszra talál és ez a válasz visszacseng és megnyilvánul az emberek gondolataiban.

A szellem a magasságokból csak akkor nyilvánul meg, ha az ember a mélységekben feltette a kérdést. A vertikálitás itt is megvan, csak ellenkező irányú, mint az Atya-világ esetében.

Ha a versszak középső része felé fordulunk, láthatjuk, hogy itt a vertikális irány horizontálissá vált. Már a középső versszak kozmikus részének kezdeténél felcseng a horizontálitás.

...denn es waltet der Christus-Wille im Umkreis
in den Weltenrhythmen Seelen-begnadend...

... ahol a Krisztus-Akarat a környező Világritmusokban
Léleknek kegyelmezően árad...

A világritmusok – az éjszaka és a nappal, a tavasz, a nyár, az ősz és a tél, a telehold, és újhold, az árvíz és a szárazság, az eső és a szél – kísérik végig az ember egész életútján és ezek a jelenségek azok, amelyek beleállítják az emberi lényt az időáramba, melyben fejlődésének útja fut. Az időt csak a ritmusokon és azok változásának megélésével tudjuk felfogni. Mi az órákban, napokban, években élünk. Az időben éljük meg fájdalmunkat, örömmünket. Ez az az idő, mely minket továbbvisz, újabb és újabb élmények felé vezet.

Az időnek, a ritmusnak, a fejlődésnek ebben a világában működik Krisztus, mint „a Karma Ura”. Ahogy a Nap és a csillagok megjelenésükben keletről nyugat felé tartanak, az időjárás és a szél, mint következményük jelenik meg, ugyanilyen módon újíthatjuk meg napról napra a karmánkat is.

A II. Hierarchia ebben a horizontális irányú működésben hat. A Bölcsesség urainak, a Kyríotetes-eknek a bölcsesség árama keletről izzik fel. Nyugatról a Forma Urainak, az Exusia-k hatalma ölt alakot. Középen találkoznak a Dinamis-ok, a Mozgás Urainak fejlődésáramában, a fejlődés ritmikus áramába.

Állítsuk ezt a hatalmas összképet a szemünk elé és ekkor a szellemi pillantásunk előtt megjelenik az a Világ-Ember-Kereszt, (3. sz. kép), amiről már Platon is beszélt.

Az Embernek ebben a hatalmas imaginációjában, a Világ-Ember-Kereszt középpontjában, az emberi szívben – a „karma szekrényében” ahogy ezt egyszer Rudolf Steiner nevezte -, a dodekaéder alakú szeretetképződményben, a szívünkben lévő alapkőben találkozunk minden irány áramlata.

Az Alapkő un. „ritmusának” tárgyalása során lesz majd érthető az az összefüggés, amely a Világ-Ember-Kereszt és a negyedik, központi ritmus között található.

Az Alapkőszöveg első három része az embert az örökkévalóság, a lét és a tér világába állítja. A negyedik rész az embert a fejlődés, az idő és a karma világába helyezi. A középpontban itt Krisztus található, mint a Karma ura, mint a Fejlődés ura, sok emberi életen keresztül.

Az első három rész képalakítása imaginatív jellegű volt, ez a negyedik egy inspiratív, muzikális élményhez vezet. A negyedik versszakot zenei úton is kifejezhetjük, amit mindenki a saját egyéni módján foghat fel. Ezek a szavak:

In der Zeiten-Wende
Trat das Welten-Geist-Licht
In der irdischen Wesensstrom;

Az idők fordulóján
Lépett be a Világ-Szellem-Fény
A földi Lény-áramba.

Ujjongó visszaigazolásként csengenek, hogy a hatalmas esemény megtörtént. Ahogy Bach Máté passiójában hatalmas, elragadó kórus emelkedik ki a műből, amiből térbelileg azonnal megnyilvánul az egész nagypénteki Golgotai eseménysor, hasonlóan elragadó kórus zendül fel a halálból való feltámadás kapcsán a felszegezett emberből, a keresztről. Egy új fejlődési erő kötötte magát össze a világgal: a Szeretet. Az éjszakai sötétség hatalma megtört, nappali világosság ragyogja be most az emberi lelket. És ez a fény hat az emberi lélekben, mely Krisztussal akarja magát összekötni.

...das erwärmet die armen Hirtenherzen...
... das erleuchtet die weisen Königshäupter...

... mely felmelegíti a szegény pásztorszíveket...
.... mely megvilágítja a bölcs királyi főket...

„Igen, ez megtörtént! És az emberek a szívükbe és az elméjükbe fogadták, meleg hittel és azzal a felismeréssel, hogy a jövő reménysége eljött.” Így cseng ez a történelmi múltból ujjongva felénk.

Ekkor azonban megváltozik az *inspiratív* megnyilvánulás jellege. A mai embernek, akinek a szívéhez és az elméjéhez szólt a felhívás, most végül az akaratához fordulnak és egy *intuitív*en felfogható elhatározásra szólítják fel.

Az *Isteni Fény és a Krisztus-Nap* összekötötték önmagukat a Földdel. A Krisztus-Nap Krisztus *pokolraszállása* óta – mely nagyszombaton történt -, hat a Föld középpontjában is, ami azt jelenti, hogy a sötétség, mely bennünk vágyak, ösztönök és egyéb, a tudatunk mélyén rejlő tulajdonsággal kapcsolódik, átmelegsik és átsugárzódik. Krisztus jelenléte által. Ezekkel az összefüggésekkel a következő fejezetekben tovább foglalkozunk majd.

Hogy jó legyen, amit meleg szívvel és felismert valósággal meg tudunk tenni – ez a tartalma annak az üzenetnek, amelyet az égi seregek Karácsony éjszakáján a pásztoroknak zengtek, s ez így hangzik: „Békesség a Földön a jóakarátú embereknek”. Ami annak idején egy jövőnek szóló ígéret volt, az mára valósággá vált. Felébreszthetjük önmagunkban a jóakaratot, s ebből kiindulva cselekedhetünk.

Az Alapkő első három részének imaginatív átélése elvezet bennünket az inspirációhoz és az intuícióhoz. Itt újra megjelenik az Alapkő képe: Az Alapkő különös kő; egyrészt „kő”, mint egy dodekaéder alakú szeretetképződmény a szívünkbe belesüllyesztve; másrészt egy „út” melyet a „Karma Urának” vezetésével járhatunk végig.

„Hogy jó legyen”

Az Alapkő szöveg végén egy felhívás található „a jóra”. A jó csak a gonosszal való ellentétben létezhet.

Rudolf Steiner a gonosznak két megnyilvánulási formáját nevezi meg: egyrészt a morális gonoszról, vagyis az *individuális szubjektív* gonoszról, másrészt az *objektív* gonoszról beszél.

Hogy mi az a morális gonosz, azt mindenki tudja. Ez az, amely ellentétben áll a társadalmi normákkal, melyben az ember él, vagy a vallással, melyet az ember maga választott, esetleg amiben felnőtt; és ellentétes azzal, ami minden emberben, mint „lelkiismeret” van jelen. Erich Neumann filozófus és pszichológus ebben a vonatkozásban egy „régi etikáról” és egy „új etikáról” beszél. A régi etika az Atya etikája, a fízparancsolat, az „ezt tedd”, és „ezt ne tedd”. Ez egy olyan erkölcs, mely a kívülről ható moralitásé, mint pl. még az Ótestamentumban is fellelhetünk. Ez a Krisztus előtti V. századig azonos volt azzal, ami a tudattalan lélekmélyiségekben a lelkiismeret hangjaként megszólalt. A régi etika arra hívott fel, hogy győzd le a gonoszt. Éltette azokat a hősokeket, akik legyőzték a sárkányt. A bűnbak pszichológiája is itt található meg, melyből következően a gonosz mindig külső megjelenési formát ölt.

Az új etika a Fiú erkölcsé. Ez a saját felelősségvállalás etikája, az individualizáció és a felnőtt ember etikája. Az új etikában a belső hang szavai sokszor szöges ellentétben állnak a külső etikával. Felszínre kerül „a belső hang eretnoksége”. Az igazi individualizáció átvészeli a jó és a gonosz, a tudatos és a tudattalan, a saját igazam és a más igazának, vagy igazságtalanságának kívülről diktált dualitását.

Az új etika elismeri az ember személyes doppelgengereit, az „árnyékát”, ahogy ezt Neumann nevezi, és elismeri azt a tényt is, hogy mindaz a gonosz, ami rajtunk kívül megjelenik, az bennünk is jelen van. Senki sem abszolút jó, vagy abszolút gonosz. Ahelyett, hogy a gonosznak, mint kívülről rántörő valaminek a legyőzését tekintené, elismeri a saját lelkében megjelenő gonoszt, felismeri, hogy a gonosz csak azáltal lehet gonosz, hogy egy erő rossz helyen és rossz időben jelenik meg.

Ez mind a morális gonosz, mely Lucifer által, mint ellenerő által hat az emberi lélekben.

Az objektív gonoszban Ahrimannal és a mögötte álló Asszúrák hatásával kell konfrontálódunk. Neumann ezt az objektív gonoszt még nem úgy tárgyalja, mint ahogy az a társadalmunkban minden évben egyre fenyegetőbb mértékben megjelenik. Az objektív gonosznak személytelen, anonim jellege van. Pl. atomháborús fenyegetésként nyilvánul meg, amit senki sem akar, de ennek ellenére kitörhet. Hathat a számítógépek által vezérelt társadalom kényszeres vízióban, melyben senki sem akar a történekekért saját felelősséget vállalni, s ahol minden tudományosan be van biztosítva. A gonosznak ez a formája ugyanolyan reálisan jelenlévő valami, mint a szellemi Hierarchia. Ezt az objektív gonoszt úgy próbáljuk meg legyőzni, hogy a leszerelésért harcolunk, melynek gyökere a személyes morálban van. Csak úgy lehet legyőzni, ha felismerjük a tulajdonképpeni gyökereit és egy szellemi tudomány megteremtésével legyőzzük. Ha az objektív gonosz az érzékfeletti „természeti jelenségek” egy fajtája, felvetődik az a kérdés, hogy miként tud beletagolódni a természet egészébe?

Már 1906-ban Rudolf Steiner a tagok számára nyomtatásban megjelent előadásciklusában (melynek címe: „A Teozófia kapui előtt”) és annak is az utolsó előtti előadásában beszél a Föld belsejéről. Ott leírja a Föld belsejének kilenc rétegét, melyek egyidejűleg a gonosz kilenc minőségét is jelölik. Ezek ott az Isteni világrend tervei szerint rendeződnek.

Ha ennek a kilenc-tagozódású gonosznak a minőségeit engedi hatni az ember magára, akkor rájön, hogy ezek itt a kilenc égi Hierarchia ellenerőiként, vagyis az erők „ellentétes minőségei”-ként jelennek meg. Hogyan kell felfogni a keletkezésüket és létük jogosságát? Létük értelme az Emberiség egészének céljával kapcsolódik össze. Ez a kilenc, azaz a háromszor három Hierarchia a kozmoszban lévő megfelelő minőségeket jelöli, pl. a Bölcsesség urai – ők maguk a bölcsesség – nem nekik van bölcsességük: a bölcsesség a lényük szubsztanciája. Ahol a Földön, vagy a kozmoszban bölcsesség van, ott a Kyriotetes-ek vannak jelen. Ez a másik Hierarchiák minőségeire is vonatkozik, ahogy ezt már részleteztük.

Egyetlen minőség van, amely a kozmoszból még hiányzik és ez a *szabadság*. Ezt az Emberiségnek kell megvalósítania, hogy egyszer majd, hosszú fejlődés után a X. Hierarchiává váljon, mely ezt követően a szabadság minőségét fogja képviselni a kozmoszban. Az út végcélja egy olyan Emberiség, amely a teremtés végső céljainak felismeréséből származó szabadságban, mondhatjuk azt is, hogy „a jóban” vállal részt. Szabadság csak ott lehet, ahol létezik a választás lehetősége. Ahol csak a jó érvényesül, ott nem lehet szabadság, csak szükségszerűség. Ezért

szükséges, hogy a Hierarchia egy része az Emberiség érdekében felvállalja azt a szerepet a kozmoszban, hogy a gonosz formájában megjelenítse az ellentétes oldalt. Amikor a kozmoszban egy új fejlődési ciklus indul, a Hierarchia egy része – mint az Isteni szentháromság szolgája – elkülönül, hogy a leendő Emberiség fejlődésében ne vegyen részt. Ez történt a Trónokkal az ősz-Szaturusz fázisban, a Kyriotetes-ekkel az ősz-Nap fázisban, a Dynamis-okkal, a Mozgás Uraival az ősz-Hold fázisban és bizonyos vonatkozásban a Forma Uraival is a jelenlegi Föld-fázissal összefüggésben.

Ezen keresztül a Földfejlődés más-más szakaszában emberfokot elért Hierarchikus lényeknél is jó és rossz része való kettészakadás zajlott le; pl. az Archajoknál, Arkangyaloknál, Angyaloknál. A Luciferi és Ahrimáni lények mellett létrejöttek az Asszurák, mint az ellenerők harmadik nagy csoportja. Az ő keletkezésük összefüggésben van a Trónok áldozatával, mely a Szaturusz fázisban zajlott le. Az Ahrimáni lények keletkezése összefügg az ősz-Nap születésével, a Luciferi erők keletkezése az ősz-Hold keletkezésének kezdetével. A Földfejlődés a mai napig folyamatban van, itt azonban egy túl erős besűrűsödési folyamat zajlik bizonyos szellemeknek, vagyis Forma Urainak behatására. Ezáltal nyerte el a Föld azt az állapotát, amilyennek mi is ismerjük.

Az ember ég és Föld között él. Angyala, mint egy küldött, összeköti őt a magasabb világokkal és a földkéreg képezi azt a küszöböt, amely elválasztja a lába alatt létező világtól. Az ember az ásványi Földön áll, amely mint egy héj veszi körül a Föld belső részét. A jó Forma Urai egy fizikai Földgolyót teremtettek, de nem ásványit. Az elpártolt sötét angyali erők a fizikai, anyagtan erőkben álló Földet kitöltték az ásványi szubsztanciával, amely a fizikai Föld formájához alkalmazkodott, ezzel egyidejűleg azonban mozdulatlaná és átláthatatlanná teszi. A mai természettudomány ezt az ásványi anyagokból álló Földet kutatja. Az említett előadásokban Rudolf Steiner leírja azokat a szellemi minőségeket, mely ez alatt a földkéreg alatt helyezkednek el.

Az I. réteg az *ásványi, vagy anyagi Föld*, az ellen-Angyalok birodalma.

A II. réteg régi ezoterikus nyelven *folyékony, vagy lágy Föld*, az ellen-étervilág, az ellen-Arkangyalok világa. Minden, ami élő, itt megsemmisül. Egykor ezek az ellen-Arkangyalok az életet támogatókkal együtt keletkeztek az ősz-Napon. Az emberek minden életellenes megnyilvánulása ebből a szférából származik.

A III. réteget *levegőből álló Földnek* hívják. Itt az asztrális, lelki birodalomig terjedő ellenszféráról beszélhetünk, mely az anti-Archajok területe. Ebben az összes érzékelő minőséget sétrombolják, s ellentétére fordítják. Itt válik az öröm bánattá és a bánat örömmé. Az összes perverzió is itt keletkezik.

A IV. réteg az un. *Formaföld*, az anti-Exusia-k, az ellen-Formaerők világa. Itt minden forma feloldódik és negatívjára, ellentétjévé változik.

Az V. réteg, az un. *gyümölcs-Föld*, itt a féktelen, vad növekedés uralkodik. A Dynamis-ok, a Mozgás Urai és a kozmoszban minden mozgás ritmikusan összerendezett természetű. Ezzel szemben az anti-Mozgás Urai hoznak létre minden rendetlenséget, egészen a burjánzásba átcsapó mozgásig, mely a rákhoz hasonló dinamikájú.

A VI. réteget a *Tűzföldnek* nevezik, ez az anti-Kyriotetes-ek, az ellen-Bölcsesség Urainak a birodalma, Rudolf Steiner szerint ezek minden bölcsességet teljesen nélkülöző, szélsőséges szenvedélyből állnak. Ebből táplálkozik a földi vulkanizmus is.

A VII. réteg a Föld un. *tükrőrétege*, *Földtükörnek* is nevezik. Minden, ami a Földön történik, ott negatív, polárisan ellentétes formában jelenik meg. Itt van az anti-Trónok hazája, azaz az ellen-Akarat uraié.

A VIII. réteg a *Szétbomlasztó* nevet viseli. Itt az anti-Kerubok uralkodnak, a Harmónia Urainak ellen-szellemei. Ebbe a rétegben található a Földön megjelenő minden diszharmóniának és szembeállításának az eredete. Minden morális érték, de a dolgok tulajdonsága is a hatásukra bomlik szét, ez annyit jelent, hogy sok részegységre törik, amihez még hozzájárul az előző réteg hatása is. Ezenkívül minden a saját exakt ellenképeként jelenik meg. Dante ezt a réteget az Isteni színjátékban Káin barlangjának nevezte, ez a testvérharc lefolyásának a színtere. (A pokol 32-ik éneke.)

Végezetül a *Földmag*, a IX. réteg képezi a fekete mágia kiindulópontját. Ez az anti-Szeráfok, a szeretetellenes lények lakóhelye. A Szeráfok az egész kozmoszt a szeretet köpenyébe burkolják. A Föld legbelsőbb központja, az abszolút szeretetlenségnek, a szellemi gonosz leghidegebb önzésének a helye.

Amit makrokozmosz méreteiben a Föld belsejének a rétegeiként leírtunk, az önmagunkban is megtalálható, lelkünk tudattalan részében. A tudatos lélekszféra megnyílna a magasabb világokkal való találkozás a belülről jövő inspiráció számára. A tudattalan részt – bár szellemi építőerőket hordoz magában – a gonosz mind a kilenc minősége átítatja.

Az újkor kezdetéig az öntudat előtt ez a belső világ kegyelemből fátyollal volt fedve: a keletkezés és az élet megsemmisülése napi ritmusok formájában, fiziológiai felépítési és lebomlási folyamatokként jelent meg. A tudati lélek korszakába belépő ember az előtt a feladat előtt áll, hogy az anyagcsere folyamatokat irányító erők „poklába” tudatos énjével leszálljon, ahol ez az én Rudolf Steiner szerint „megacélozódik” a *bensőnkben élő gonosz* legyőzése által.

Enünket az ott lakozó démonok széttépnék, ha ezen az úton nem lenne segítségünk. Nagypénteken történt Krisztus kereszthalála. Amikor a vér kifolyt a sebből, és a Föld beszívta magába, a Föld éteri életerői döntő megújuláson mentek át.

A keleti ortodox kereszténység ismeri a kifolyt és a Földbe került vér misztériumát. Sok keresztrefeszítést ábrázoló ikonnál látható egy ún. vércsatorna is, mely lefut a kereszten és a kereszt előtt a Földben egy nyílásban tűnik el.

Amikor Arimathiai József a keresztről való levétel után Krisztus holttestét mosta, a sebek újból felnyíltak. A kifolyó vért az Utolsó vacsora serlegébe fogta fel, ezt nevezzük a „Grál vérnek”, a „rózsaszínű krisztusi vérnek”. Ahogy keleten a Föld vér-misztériumának titkára való emlékezés él, úgy él nyugaton a tradíció az ember és a vér-misztérium kapcsolatáról.

A korai keresztény hagyományok szerint nagyszombaton Krisztus alá száll a poklokra azért, hogy ott kiáraszsa magából a szeretet fényét. A fenti megközelítésben ez annyit jelent, hogy Krisztus a gonosz minden rétegét áthatotta a „Krisztus-Nap” „Isteni-fényével”. A Krisztus-Nap aránya a Föld-középpontjába, az abszolút szeretetlenség birodalmába helyeződött.

A modern ember, aki mára elérte azt a fejlődési fokot, hogy alá kelljen szállnia, akkor tud csak teljes öntudattal szembenézni a démonokkal, ha a Krisztus-erők a szívében és a krisztusi fényt a gondolataiban hordozza. Rudolf Steiner utalt arra, hogy ezek a démonok akár segítőkinké is válhatnak a további fejlődési utunkon. A gonosz ez esetben újra jóvá változhat át, az ellen-Hierarchia felszabadul a szembenállás szerepéből.

A tudati lélek fejlődésének központi pillanata az, amikor találkozik a gonosszal, melynek megváltása a modern ember Krisztus által áthatott lelkek erőinek segítségével következhet be.

Az Énnak meg kell acélosodnia a megsemmisülés kohójában, amely a lélek mélyén működik. A folyamat lényegét Rudolf Steiner az 1921. szeptember 23-24-i előadásában írja le részletesebben.

Ezzel egyidejűleg egy nehézség is fellép: ha ezekbe a rétegekbe történő leszállás a Krisztuserővel való összekapcsolódás nélkül zajlik le, akkor a gonosz letépi bilincseit, amely lent tartja őt a Föld alatti, vagy az embernél a tudatalatti lelkivilág mélyén és kitör a társadalmi és emberi viszonylatainkban, mint nihilizmus, mint megsemmisítő erő és hazugság. Ezt mindenütt megpillanthatjuk magunk körül, ahol a skála az atombombától az állandó háborús fenyegetettségig terjedhet. Ezek a negatív erők, az árnyékok, amelyekre rávetül a feltámadási erő kegyelme, mely bennünk erkölcsi ideáljaink erejéből kiindulva hat.

Ezek a felismerések segíthetnek minket abban, hogy az Alapkömeditáció szavait jobban megértsük.

Göttliches Licht,
Christus-Sonne
Erwärme unsere Herzen,
Erleuchte
Unsere Häupter,

Daß gut werde,
Was wir
Aus Herzen gründen,
Was wir
Aus Häuptern
Zievoll führen wollen.

Isteni Fény,
Krisztus-Nap
Melegítsd föl szíveinket,
Hozz világosságot a fejünkbe,
Hogy jó legyen
Mindaz, amit

Szívünkől megteremtünk,
Mindaz, amit
Elménkől tudatosan akarunk megvalósítani.

A ritmusokról

Rudolf Steiner a Karácsonyi ülés alatt minden reggel nyitásként elmondta az Alapkömeditációt. Minden alkalommal bizonyos összefüggéseket helyezett előtérbe és ezeket „ritmusoknak” nevezte. Ez a résztvevők számára meditációs anyagként szolgálhatott.

Hét ilyen ritmus jelent meg és ezt Rudolf Steiner, aki az Emberiség egészét érintő feladattal megbízott, hatalmas beavatott volt, biztosan nem véletlenül adta elő ilyen nyomatékkal.

A hetes a fejlődés száma. Minden igazi fejlődési ciklus hét tagú. A „Szellemtudomány körvonalai” c. művében – mint az Emberiség fejlődésében a legnagyobb hetes ciklust – a planetáris fejlődési fázisokat jelöli meg, mely az Ős-Szaturusz állapottól a Vulkán állapotig terjed: ez a hetesség egyre kisebb ciklusokban is megnyilvánul, egészen a hét 7 napjáig bezárólag.

Egy fejlődési ciklus első három állapota három felfelé (vagy lefelé) ívelő fokozatban nyilvánítja meg az egész folyamat vezérfonalát. A negyedik fokozat magába foglalja az egész fejlődés központi értelmét, azaz az egész fejlődési ciklus lényegét. Valamilyen formában már csíráként a ciklus újszerűségét is hordozza, mely ezután az utolsó három fokozatban bontakozik ki.

A nagy fejlődési ciklus – mely az Ős-Szaturusztól a Vulkán korszakig tart – negyedik stádiuma a Földfejlődés korszaka. Itt zajlik le a Golgotai misztérium, mint központi esemény, melyben Krisztus teljesen összekapcsolja magát a fejlődés ciklusával és ezáltal sorsát, valamint a fejlődés egész további lefolyását magára vállalja.

Ennek a folyamatnak az a magasabbrendű célja, hogy egy új Hierarchikus csoport jöjjön létre. Ezt a célt három különböző fokozaton keresztül kell elérni: az imaginatív, az inspiratív és az intuitív Emberiség-fokozaton keresztül, vagy másképpen kifejezve: az Emberiségnek egy olyan útján, amely a Szellem-Énből, az Élet-szellemből és a Szellememberből keletkezik. Így jön létre végül tizenkét Hierarchia: az eddigi kilenc tagú Hierarchiához adódik a többi három, mely az Emberiségből fog kialakulni.

A Földfejlődés önmagában véve ugyancsak kettős. Az első félben az a dinamika dominál, mely sűrűsödés, szilárdulás felé vezet, s egészen a fizikai világig tart: míg a második fázis átvezet a fizikai világ lassú feloldódásába. Az okkult nyelvben a fejlődés első felét „marsi fejlődésnek” nevezzük, mert marsi minőség az, amelyben minden szellemi fejlődés a fizikaihoz vezet el. Itt lép be a Golgota Misztériuma, és ezzel a Krisztus-vér éterizáló hatásán keresztül a Föld éterizálódási folyamatának lehetősége is. Csak az a kérdés, hogy az Emberiség ezt a folyamatot végre tudja és akarja-e hajtani?

A materializmus kiváltó oka a célon túllendülő marsi fejlődés.

A Földfejlődés második felének okkult nyelven „merkúri fejlődés,” a neve. Itt a Szellem-Én erőinek kell kifejlődni az Emberiségben úgy, hogy a Föld éterizálásának a folyamatában közreműködhesen és ezáltal beléphessen a jupiteri fázisba.

A Jupiter-fázisban kell kialakulni az Élet-szellem erőinek, a Vénusz-fázisban pedig a Szellemembernek.

A Vulkáni fejlődés állapot alkotja az egész ciklus oktávját és mindezt egy magasabb szintre emelve összefogja azt: ezzel egyidejűleg kialakul a következő kozmikus fejlődési ciklusnak a lehetősége, új célkitűzésekkel.

Ha az ember a Földfejlődés második felének az értelmét személyes karmájába fel kívánja venni, akkor a Krisztus-lény folyamatos hatásával kell összekapcsolódnia. Az Emberiség Nappáholya nagy beavatottjainak az a feladata, hogy a kisebb ciklusok minden fokozatánál megtalálják azt a formát, amely az embereknek segíthet, hogy az adott fejlődési fázis feltételeinek alapján össze tudják magukat kapcsolni ezzel a hatással.

A nagy beavatottnak, Titulárnak az volt a feladata, hogy „felépítse” a Grál templomot, azért, hogy a Golgota vér-misztériuma a Grál formájában tovább élhessen. Ez volt az *értelmi-érzelmi léleknek* legjobban megfelelő forma.

A XX. században Rudolf Steiner megalkotta az Alapkövet, mert ez felel meg a *tudati lélek* fejlődésének.

Ma megélhető a „Grálkő” átalakulása „Grálkő” átalakulása „Alapkö”-vé. Mindkettő utat nyit a Szellem-Én felé, de mindkettő különböző formában, a mindenkori időszaknak megfelelően.

Ha megvizsgáljuk azt a hetes ritmust, melyet Rudolf Steiner a Karácsonyi ülés során adott, egy fejlődési utat láthatunk, mint ahogy ez minden hetességben benne foglaltatik.

Az első három ritmus a háromszori gyakorlás felfelé ívelő vonalát mutatja be:

- az első ritmus: a saját-Én és az Isteni Hármasság közötti kapcsolat gyakorlása.
- a második ritmus közvetlenül csatlakozik ide és a saját élet, érzés és gondolkodás folyamatába vezet.
- a harmadik ritmus átlép egy határt és a háromszori gyakorlást közvetlen összefüggésbe hozza az Alapkő második kozmikus aspektusával, az Atyával, a Fiúval és a Szent Szellemmel.

Ennek alapján a negyedik ritmus az Ember-Világ-Kereszt, vagy a Világ-Ember-Kereszt központi képét ábrázolja, amely állandóan újrakeletkezik a három magasabb Hierarchikus csoport segítségével. Amikor a Világ-Ember-Keresztbe való beleállás élményét, annak teljes és hatalmas mivoltában és ezzel egyidejűleg a létező világhoz való kapcsolódást is átéltük, csak akkor jelenik meg az a lehetőség, hogy felülemelkedjünk ezen a kötöttségen a Golgotai esemény által, mely kiindulópontja minden újrakezdésnek. Ebben az újrakezdésben nyílik meg a Krisztust kereső ember számára az út a Szellem-Én felé.

A középkorban ezt az utat a vér-misztérium képében jelenítették meg, a „rózsaszínű krisztusi vérrel teli kehely” keresésében, valamint ennek szellemi alakjában, a Szent Grál i. maginációjában.

Az Alapkő-szöveg első három része – ahogy erre már utaltunk – azt a kört írja le, amely a „létező világból” az „örökkévaló világ” felé vezet. A Világ-Ember-Kereszt átélésével megnyílik az út egy új határ átlépéséhez, amely az Alapkő utolsó részéhez vezet, melyet már a Szellem-Én minősége áthatott és ahol a Krisztus-Nappal való összekapcsolódásból kiindulva tehetjük a jót, amely lehetővé teszi, hogy a Föld szellemi csillaggá váljék.

A harmadik ritmusnak határ jellege van az Alapkő első részén belül. Az ötödik ritmus – ahogyan ez mindig is történik azonban a fejlődésekben, amely hetességet foglal magában – a harmadik ritmus dinamikáját transzformálja fel egy magasabb szintre, úgy hogy az már a negyedik ritmus újszerűségét is magában hordozza. Így kapcsolja össze az ötödik ritmus a háromszori gyakorlást az Alapkő utolsó részével, amely a Földfejlődési evolúció második felére világít rá és azokban a szavakban kulminál, amelyek azt mondják, hogy a Szellem-Én erejéből kiindulva kell a jót tenni.

A hatodik és a hetedik ritmus a második és az első ritmus átalakított formája. Ahogyan a második ritmusban a hármasság világát az emberi érzéssel, élettél és gondolkodással kapcsoljuk össze, úgy adja a hatodik ritmus az új Isteni Fénynek, a Krisztus-Napnak az elementális szellemekkel való összekapcsolódását keleten, nyugaton, északon és délen. Az elementális szellemek az éteri világ megújítását, a krisztusi Élet-szellem közvetlen tapasztalása alapján élték át – nekünk, embereknek fizikai megtestesülésben először még ehhez az új élővilághoz fel kell küzdenünk magunkat. Az volt Alanus ab Insulis központi témája a „Természet vádja” és az „Anticlaudian” című művében.

Alanus megélte a régi, halódó természet fájdalmát, de az új életerőt is, amely egy új Emberiség keletkezését lehetővé tette.

A Grálban a Szellem-Énhez vezető út, az Élet-szellemhez vezető út Chartres-ban jelenik meg – annak virágkora idején – és a templomosoknál mutatkozik meg legelsőként az anyagot átalakító Szellem-ember csírája. Rudolf Steiner ezt a három utat a tudati lélek korának megfelelően az Antropozófiával megújította.

A hetedik ritmust Rudolf Steiner, mint „egyszerű ritmust” említi, mint ahogy egy fejlődési ciklusban minden hetedik fokozat „egyszerűen” jelenik meg, mint az előzőeknek a gyümölcse, ahol egy magban azok tartalma egyesül. A kezdet kezdetén a végtagokban, a szív-tüdő ritmusban és a nyugvó főben lévő élet összekapcsolódik a világban lévő hármasság hatásaival – egy olyan világgal, amely éppen mozgásba lendül, azaz egy olyan világgal, amely a Golgota Misztériumán már áthaladt.

A fenti megjelenítésből érthetővé válik, hogy a hét ritmus összességében egy utat alkot. Mit kezdhetünk ezzel az úttal?

Különböző nézőpontok lehetségesek. Az egyik ilyen lehetőség, hogy az ember a hét megfelelő napjain meditálja a ritmust, úgy, ahogy ezt Rudolf Steiner eredetileg megadta. Ezt lehet úgy kezdeni, hogy először az első ritmuson meditálunk, szerdától kezdve és így szombatra kerülünk oda, hogy találkozunk a Világ-Ember-Kereszttel. Vasárnap fogjuk átélni az új fejlődéssel való kapcsolatot: s belépve abba a világba, ahol a sötétség éjszakai erői többé már nem működnek és

ahol nappali világosság sugárzik mindenütt; fény, mely átmelegíti a szívünket és besugározza az elmét, „*hogy jó legyen...*”! Ebben az esetben a ciklus kedden zárul.

Az is lehetséges, hogy az első ritmust az első nagy fejlődési fázissal az „ős-Szaturusz” fáziséval hozzuk kapcsolatba és ezért ezt szombaton kezdjük. Akkor végig lehet menni a hét napjain sorrendben, Szaturusz, Nap, Hold, Mars/Merkúr (Föld), Jupiter, Vénusz.

Ahogy az ember elhatározza, úgy kell végigcsinálni – fontos azonban az, hogy a ritmusokban olyan fejlődési ciklust éljünk meg, mely magában hordja saját belső törvényszerűségeit és melynek kapcsán az ötödik, hatodik és hetedik ritmusban megtaláljuk Szellem-En, az Élet-szellem és a Szellem-ember csíráját.

Ezek a ritmusok ezután az év folyamán kialakítanak bennünk egy szellemi struktúrát, amely az embert a Világ-Ember-Keresztbe állítja, ahol alulról a teremtés, az Atya-Isten-Világ erőinek a visszhangja hat; ahol a felülről jövő-szellemi megnyilvánulásokban felcsendül a válasz arra a kérdésre, amit a szellemileg felnőtt ember tesz fel; ahol balról jobbra és jobbról balra a Fiú világa nyilvánul meg a Bölcsesség és a Forma erők találkozásával. Ez mind együtt beáramlik az emberi szívbe, ahol a Dinamis-ok, a Ritmus Szellemei a karma időáramában labilis egyensúlyt hoznak létre, melyben Krisztus lélekkegyelmező módon tud hatni.

Ez az, amit a negyedik ritmus közöl velünk akkor, amikor szívünkben elkezd élni a pentagonális dodekaéder alakú szeretetkő.

Végezetül

Aki az Alapkömeditáció útján végighalad, az észreveheti, hogy közben átlépett egy küszöböt, amely olyan területre vezetett, ahol minden érték más fényben tűnik fel. Erre gondolt Rudolf Steiner, amikor a Karácsonyi ülés után ismételtén kijelentette, hogy „ezután az esemény után mindennek másnak kellene lennie az Antropozófiai Társaságon belül.” Egy „ezoterikus jellegnek” kellene mindent áthatnia, amit az Antropozófia kisugároz.

Ez például azt jelenti, hogy a Waldorf pedagógiát nem, mint karrier-építést, vagy egy külső módszert kellene propagálni, hanem ennek misztérium-pedagógiának kell lennie. Ugyanez vonatkozik a misztérium-gyógypedagógiára, a misztérium-gyógyászatra és a misztérium-mezőgazdaságra, végezetül pedig a misztérium-társadalomtudományra.

A kérdést, ami ide vezetett, azt a Karácsonyi ülés előtti nyáron tette fel Ita Wegman. Ő volt az, aki egy angliai előadássorozat alatt egyszer megkérdezte Rudolf Steiner: „Miért kell az orvosoknak és a gyógyszerészeknek tartott előadásoknak és kurzusoknak ilyen mértékben intellektuális jellegűnek lennie, miért nem lehetséges az, hogy ismét egy új misztérium-gyógyítás keletkezzen? Nem jött még el annak az ideje, hogy új misztériumok jöjjenek létre?”

„Ez volt az a Parzival-kérdés, amelyre én évek óta vártam, és ezáltal jöhetett létre a Karácsonyi ülés, hogy ezt a kérdést feltették” mondta Rudolf Steiner három héttel a halála előtt barátjának, az osztrák gróf Ludwig Porter Hodiz-nak. Igen, az még a legmagasabb beavatottnak is tilos, hogy szellemi indíttatásból intézményeket alapítsanak a Földön, anélkül, hogy előtte az erre vonatkozó megfelelő kérdés elhangzott volna.

Miben áll a különbség egy új alternatív gyógyászat – amely más eszközökkel és módszerekkel dolgozik – és egy misztérium-gyógyászat között? Az alternatív gyógyászat intellektuálisan megtanulható és alkalmazható. A misztérium-gyógyászat azonban csak olyan emberek által valósítható meg, akik a fejlődési útjuk során egy küszöböt átléptek s ezen küszöb túloldaláról pillantanak döntéseikre és kezeléseikre.

Az Alapkövet, mint egy szeretet-alakzatot az 1923-as Karácsonyi ülés kezdetén helyezték az emberek szívébe, azért, hogy ezáltal ragyoghasson fel az Isteni Fény és a Krisztus-Nap ezekben a szívekben. Aki végigmegy az Alapkö vetésén szóról szóra, mondatról mondatra, az eljuthat ahhoz a felfedezéshez, hogy az Alapkö tulajdonképpen egy „Küszöb-Kő”: elvezet minket a megszokott kulturális tudatunkból egy belső világba, amelyben egy más fajta fény és más fajta meleg sugárzik. Megélhetjük azt, amit Mózes az égő csipkebokor előtt, ahol az Úr kinyilvánította: „Vagyok aki vagyok”. Oldd meg a saruidat, mert az a hely, ahol Te állsz, Szent Föld.” Az a hang is így zeng, amely ma az Isteni Fényből, a Krisztus-Napból szól hozzánk!

Mihelyt az elménk megvilágosodik, és szívünk átmelegszik ennek a Napnak a fényétől – akkor lesz jó az, amit a misztériumi cselekedetek során meg akarunk valósítani.

Megtehetjük mi már ezt? Nem lenne jobb szilárd talajon maradni, a küszöbnek ezen az oldalán és csak azt elismerni, ami hasznos és praktikus alkalmazható? Nem fordulhat-e elő az,

hogy az az út, ami az Alapkőhöz kapcsolódik, a benyomásaink szubjektív jellegét hordozza, amely bizonytalan benyomások alapján jött létre?

Azok a hangok, amelyeket magunknak suttogunk, túlságosan is jól ismertek számunkra. Igen, ha magunk előtt még egyszer megjelenítjük, hogy az Alapkő milyen mélységekbe és magasságokba vezetett bennünket, akkor tudjuk, hogy ebben a „Napvilágosságú Fényben” Michael áll mellettünk, és az érthetetlen benyomások mindinkább kitisztulnak és ez az újfajta meleg átragyogja bátorságunkat, mely nagyon kell nekünk ahhoz, hogy mint egy szikla, megállhassunk ebben a viharban, a „jót cselekvés” hatalmas szellemi harcában. Ott, ahol az engedékenységgel, a kompromisszumkészséggel csak tudatos vagy öntudatlan kishitűség, mely materiálisan beállított ellenfeleinket provokálja, ott egy szellemi meggyőződésből képviselt álláspont bizonyos (tudatos, vagy tudattalan) elismerést fog kiváltani, különösen ott, ahol ezért az álláspontért szavakkal és tettekkel is harcolunk. Ekkor válnak olyan dolgok lehetővé, melyek jogi és szervezeti szempontból „nem mennek.”

Az Alapkő a fejlődési utunk során kűszöb-kővé alakult – és általa minden megváltozott. Az út szabad az új misztériumokhoz és a Szellemtudományi Szabad Főiskolának a segítése, a Főiskolának magának a feladata pedig az, hogy a „szellemek terén” folytasson kutatást.

Anyagi szinten egy ilyen főiskola a „kutatást” az analitikus gondolkodás eszközeivel végzi, Szellemi területen egy misztérium-iskolában a szellemi „kutatás” egy hosszú gyakorláson keresztül zajló folyamat, mely az öröklét hierarchikus világának és a fejlődési krisztusi világának a felismeréséhez vezet. Ebből a felismerésből, ebből a „megnyilvánított elménkből” kiindulva, és ezzel az „átmelegített szívünkkel” megnő bennünk az a *biztonság*, hogy minden konkrét helyzetben a *jót tesszük*.

DER GRUNDSTEIN

Menschenseele!
Du lebest in den Gliedern,
Die dich durch die Raumeswelt
In das Geistesmeereswesen tragen:
Übe Geist-Erinnern
In Seelentiefen,
Wo in waltendem
Weltenschöpfer-Sein
Das eigne Ich
Im Gottes-Ich
Erwset;
Und du wirst wahrhaft leben
Im Menschen-Welten-Wesen.

Denn es waltet der Vater-Geist der Hoben
In den Weltentiefen Sein-erzeugend:
Ihr Kräfte-Geister,
(Seraphim, Cherubim, Throne,)
Lasset aus den Höhen erklingen,
Was in der Tiefen das Echo findet
Dieses sprich:
Aus dem Göttlichen weset die Menschheit.
(Ex Deo Nascimur)
Das hören die Geister im Ost, West, Nord, Süd:
Menschen mögen es hören.

Menschenseele!
Du lebest in dem Herzens-Lungen-Schlage,
Der dich durch den Zeitenrythmus
Ins eigne Seelenwesensfühlen leitet:
Übe Geist-Besinnen
In Seelengleichgewichte,
Wo die wogenden

Welten-Werde-Taten
Das eigne Ich
Dem Welten-Ich
Vereinen:
Und du wirst wahrhaft fühlen
Im Menschen-Seelen-Wirken.

Denn es waltet der Christus-Wille im Umkreis
In den Weltenrythmen Seelen-begnadend.
Ihr Lichtes-Geister,
(Khyriotetes, Dynamis, Exusiai,)
Lasset vom Osten befeuern
Was durch den estensich formet.
Dieses spricht:
In dem Christus wird Leben der Tod.
(In Christo Morimur)
Das hören die Geister in Ost, West, Nord, Süd:
Menschen mögen es hören.

Menschenseele!
Du lebest im ruhendem Haupte,
Das dir aus Ewigkeitsgründen
Die Weltgedanken erschließet:
Üde Geist-Erschauen
In Gedanken-Ruhe,
Wo die ewigen Götterziele
Welten-Wesens-Licht
Dem eignen Ich
Zu freiem Wollen
Schenken:
Und du wirst wahrhaft denken
In Menschen-Geistes-Gründen.

Den es waltet des Geistes Weltgedanken
Im Weltenwesen Licht-erlehend:
Ihr Seelen-Geister,
(Archai, Archangeloi, Angeloi,)
Lasset aus den Tiefen erbitten,
Was in den Höhen erhört wird.
Dieses Spricht:
In des Geistes Weltgedanken erwachtet die Seele.
(Per Spiritum Sanctum Reviviscimus.)
Das hören die Geister in Ost, West, Nord, Süd:
Menschen mögen es hören.

In der Zeiten-Wende
Trat das Welten-Geistes-licht
In der irdischen Wesensstrom;
Nacht-Dunkel
Hatte ausgewaltet;
Taghelles licht
Erstrahlte in Menschenseelen;
Licht,
Das erwärmet
Die armen Hirtenherzen;
Licht,
Das erleuchtet
Die weisen Königshäupter,

Göttliches Licht,
Christus-Sonne
Erwärme unsere Herzen,
Erleuchte
Unsere Häupter,

Daß gut werde,
Was wir
Aus Herzen gründen, Was wir
Aus Häuptern
Zievoll führen wollen.

Emberi Lélek!
Te, ki a végtagokban lakozol,
Melyek a tér világán keresztül
A Szellem-lények tengerébe visznek,
Gyakorold a Szellem-émlékezetet
A lélek mélyén,
Ahol az irányító világteremtő létben
A saját-Én az Isten-Énbe lényegül
Ott valóságosan fogsz élni
Az Ember-Világ-Lényben.

Ahol a magasságok Atya-Szelleme működik
A világ mélységében létét megnyilvánítva
És Erőszellemei,
A Szeráfok, Kerubok, Trónok
A magasságokból felzengetik mindazt,
Ami a mélységekben visszhangra talál:
Ez így hangzik:
„Az emberiség az Isteniből lényegű”
Ex Deo Nascimur
Ezt hallják a szellemek keleten, nyugaton, északon és délen,
Bárcsak hallanák ezt az emberek.

Emberi Lélek!
Te, ki a szív-tüdő dobbanásában élsz,
Mely az idő ritmusán keresztül
A saját Lélek-lényed átérzéséhez vezet,
Gyakorold a Szellem-eszmélést a lélek-egyensúlyban,
Ahol a hullámozó, világjövőt formáló tettek
A saját-Ént a világ-Énnel egyesítik,
Ott valóságosan át fogod érezni majd
Az Ember-Lélek működését.

Ahol a Krisztus-Akarat a környező Világritmusokban
Léleknek kegyelmező módon árad,
Fényszellemei:
Bölcsességek, Mozgás és Forma Urai,
Engedjék, hogy keletről felizzon mindaz,
Mely formát kap nyugatról,
Ez így hangzik:
„Krisztusban válik életté a halál”
In Christo Morimur
Ezt hallják a szellemek keleten, nyugaton, északon és délen,
Bárcsak hallanák ezt az emberek.

Emberi Lélek!
Te, ki a nyugvó fejben lakozol,
Mely örökkönvaló okokból
Tárja fel számodra a Világ-gondolatokat
Gyakorold a Szellemi látást
A gondolat csendjében,
Ahol az örök Isteni célok
A szabad akarathoz a saját-Énnek
A Világ-Lény Fényét ajándékozzák,
Ott majd valóságosan fogsz gondolkodni
Az Emberi-Szellem-Alapokon.

Ahol a Szellem Világ-gondolatai
Működnek a Világlényben
Fényért esedezve,
Lélekszellemei:
Archájok, Arkangyalok, Angyalok
A meghallgatásra méltó könyörgést
A mélyből a magasba felemelik.
Ez így hangzik:
„A Szellem Világ-gondolatában felébred a lélek”
Per Spiritum Sanctum Revivscimus
Ezt hallják a szellemek keleten, nyugaton, északon és délen,
Bárcsak hallanák ezt az emberek.

Az idők fordulóján
Lépett be a Világ-Szellem-Fény
A földi Lény-áramba,
Az Éjszakai Sötétek
Urává lett;
A Napvilágosság fénye
Fölragyogott az emberi lélekben;
Fény,
Mely felmelegíti
A szegény pásztorszíveket:
Fény,
Mely megvilágítja
A bölcs királyi főket

Isteni Fény,
Krisztus-Nap
Melegítsd föl szíveinket,
Hozz világosságot a fejünkbe,
Hogy jó legyen
Mindaz, amit
Szívünkben megteremtünk,
Mindaz, amit
Elménkben tudatosan akarunk megvalósítani.

RUDOLF STEINER
A MALSCH-I ALAPKŐ-MEDITÁCIÓ

<p>I. Emberi lélek! Ki benn élsz a végtagokban, Amelyek a tér világán keresztül A Szellem tengerébe visznek: Gyakorold a Szellemre való emlékezést A lélek mélyén, Ahol a világteremtő létben És Isten Énjébenél, Ott élsz majd valóban Az emberi világban. Mert a magasságos Atya-Szellem uralkodik, A világ mélységeiben létet teremtve. Szeráfok, Keruhok, Trónok Zengjétek le a magasságokból, Ami a mélységekben visszhangzik Ez így hangzik: Ex deo nascimur Ezt hallják a szellemek Keleten, Nyugaton, Északon, Délen És az emberek is szeretnék hallani.</p> <p>II. Emberi Lélek! Bennem élsz a légzésben és a szívverésben, Melyek az idő ritmusán keresztül Lelkiséged átérzéséhez vezettek Gyakorold a Szellemről való elmélkedést Mikor békeesség tölei el a Lelked Mikor a megvalósított világformáló tettekben Éned A világ Énjével egyesül Akkor érzel majd valóban Lelkedben Mert Krisztus akarata uralkodik körülötted A világ ritmusában kegyelmet osztva a Lelkeknek. A Bölcsesség, a Mozgás, a Forma Urai Töltsék be tűzzel Keletről, Amit a Nyugat kialakít, Ez így hangzik: In Christo morimur Ezt hallják a szellemek Keleten, Nyugaton, Északon és Délen És az emberek is szeretnék hallani.</p>	<p>III. Emberi lélek! Ki benn élsz a nyugvó főben Mely a kozmikus gondolatokat Az öröklét mélyéből feltárja neked Gyakorold a Szellem meglátását Mikor gondolataid elnyugodtak Amikor az örök isteni célok Énednek Kozmikus Fényt ajándékoznak Szabad akarathoz, Akkor gondolkodsz majd valóban Szellemedben. Mert a Szellem kozmikus gondolatai uralkodnak A világlétben fényért könyörögve Archajok, Arkangyalok, Angyalok Oh, kérjétek a mélységekből Ami a magasságokban meghallgatásra lel Ez így hangzik: Per spiritum sanctum revivscimus A Szellem kozmikus gondolataiban támad fel a Lélek Ezt hallják a szellemek Keleten, Nyugaton, Északon, Délen És az emberek is szeretnék hallani.</p> <p>IV. Idők fordulóján Belépett a földi létbe A világ szellemi fénye, Az éjszakai sötétség Uralma megszűnt, Nappali fény támadt Az emberi lelkekben: Fény Mely melegíti A szegény pásztorok szívét: Fény Mely megvilágosítja A bölcs királyok fejét Isteni fény, Krisztus napfénye, Melegítsd Szívünket, Világosítsd meg Fejünket, Hogy jó legyen, Amit Szívünkben megalapítunk, Értelmünkkel Céltudatosan tenni akarunk.</p>
--	---

BERNARD LIEVEGOED

BESINNUNG AUF DEN GRUNDSTEIN

I.

Menschenseele!
Du lebest in den Gliedern,
Die dich durch die Raumeswelt
In das Geistesmeereswesen tragen:

Übe Geist-Erinnern
In Seelentiefen,
Wo in waltendem
Weltenschöpfer-Sein
Das eigne Ich
Im Gottes-Ich
Erweset:
Und du wirst wahrhaft leben
Im Menschen-Welten-Wesen.

Den es waltet der Vater-Geist der Höhen
In den Weltentiefen Sein-erzeugend:
Ihr Kräfte-Geister,
(Seraphim, Cherubim, Throne,)
Lasset aus den Höhen erklingen,
Was in den Tiefen das Echo findet.
Dieses spricht:
Aus dem Göttlichen eset die Menschheit.
(Ex Deo Nascimur)
Das hören die Geister im Ost, West, Nord, Süd:
Menschen mögen es hören.

II.

Menschenseele!
Du lebest in dem Zerzens-Lungen-Schlage,
Der dich durch den Zeitenrythmus
Ins eigne Seelenwesensfühlen leitet.

Übe Geist-Besinnen
In Seelengleichgewichte,
Wo die wogenden
Welten-Werde-Taten
Das eigne Ich
Dem Welten-Ich
Vereinen;
Und du wirst wahrhaft fühlen,
Im Menschen-Seelen-Wirken.
Denn es waltet der Christus-Wille im Umkreis
In den Weltenrythmen Seelen-Begnadend:
Ihr Lichtes-Geister,
(Kyriotetes, Dynamis, Exusiai,)
Lasset vom Osten Befeuern
Was durch den Westen sich formet.
Dieses Spricht:
In dem Christus wird Leben der Tod.
(In Christo Morimur)
Das hören die Geister in Ost, West, Nord, Süd:
Menschen mögen es hören.

III.

Menschenseele!

Du lebest im ruhendem Haupte,
Das dir aus Ewigkeitgründen
Die Weltgedanken erschließet.

Übe Geis-Erschauen

In Gedanken-Ruhe,

Wo die ewigen Götterziele

Welten-Wesens-Licht

Dem eignen Ich

Zu freiem Wollen

Schenken:

Und du wirst wahrhaft denken

In Menschen-Geistes-Gründen.

Denn es walten des Geistes Weltgedanken

Im Weltenwesen Licht-erlehnend:

Ihr Seelen-Geister,

(Archai, Arangeloi, Angeloi)

Lasset aus den Tiefen Erhellen,

Was in den Höhen erhört wird,

Dieses spricht:

In des Geistes Weltgedanken erwachtet die Seele.

(Per Spiritum, Sanctum Reviviscimus.)

Das hören die Ost, West, Nord, Süd.

Menschen mögen es hören.

IV.

In der Zeiten-Wende

Rat das Welten-Geist-Licht

In der indischen Wesensstrom;

Nacht-Dunkel

Hatte ausgewaltet;

Taghelles Licht

Erstrahlte in Menschenseelen;

Licht,

Das erleuchtet

Die weisen Königshäupter.

Göttliches Licht,

Christus-Sonne

Erwärme unsere Herzen,

Erleuchte

Unsere Häupter,

Daß gut werde,

Was wir

Aus Herzen gründen,

Was wir

Aus Häptern

Zielvoll führen wollen.